

Kader voor kwaliteitszorg Onderwijs

Vrije Universiteit Brussel

Auteur: Onderwijs en Studentenzaken

Goedgekeurd door de Academische Raad op 21/06/2021,
updates goedgekeurd door Academische Raad op 03/10/2022, 22/04/2024 en 07/09/2026¹

¹ Naamswijziging vanaf 07/09/2026 van kracht: Kader voor Kwaliteitszorg, voorheen Kwaliteitshandboek Onderwijs.

Inhoud

Deel 1 : Algemene uitgangspunten van kwaliteitszorg	3
1.1. Kader en toepassingsgebied	3
1.2. Principes.....	4
1.3. Verantwoordelijkheden	5
1.4. Belanghebbenden, peers en experts	9
Deel 2 : Kwaliteitscyclus	12
2.1. VUB Kwaliteitscyclus in het kort	12
2.2. Strategieplan	12
2.3. Peer Review	13
2.4. Intern opvolgesprek	14
2.5. Borgingsbesluit.....	15
2.6. Publieke informatie.....	17
Deel 3 : Kwaliteitszorginstrumenten	19
3.1. Factsheet.....	19
3.2. Opleidingsmatrix.....	19
3.3. Focusgesprekken met studenten	20
3.4. Studentenfeedback	20
3.5. Alumnibevraging	20
3.6. Werkveldbevraging	21
3.7. Benchmarking	22
3.8. Opleidingsportfolio	22
Deel 4: Nieuwe opleidingen	24
4.1. Erkenning na Toets Nieuwe Opleiding.....	24
4.2. Opleidingsaccreditatie	24
4.3. Start kwaliteitscyclus.....	24
Deel 5 : Ondersteuning	25

Annexen:

1. Kwaliteitskenmerken en ESG-mapping
2. Kader Studentenfeedback
3. Leidraad voor Peer Reviews
4. Leidraad voor het Interne Opvolgesprek
5. Kwaliteitscycluskalender

Deel 1 : Algemene uitgangspunten van kwaliteitszorg

1.1. Kader en toepassingsgebied

Dit kader is opgesteld ten behoeve van lesgevers, studenten en medewerkers van de Vrije Universiteit Brussel. Het laat ook externen toe om een zicht te krijgen op hoe aan deze instelling de kwaliteit van het onderwijs wordt bevorderd en bewaakt.

Het kader beschrijft de regie die de Vrije Universiteit Brussel voert opdat de kwaliteit van haar opleidingen geborgd wordt. Deze regie is het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen.

Kwaliteitsborging houdt in:

- het toetsen van de werking via kwaliteitszorgactiviteiten;
- het documenteren van bevindingen inclusief sterke punten en aandachtspunten;
- het verzekeren dat aandachtspunten worden aangepakt, zowel reactief voor het specifieke geval als proactief voor soortgelijke toekomstige situaties;
- het cyclisch en per opleiding rapporteren over de bevindingen en opvolging hiervan;
- het vaststellen van de kwaliteit door het instellingsbestuur om aan te tonen, intern en extern, dat de geleverde kwaliteit voldoet.

Het kwaliteitszorgsysteem van de Vrije Universiteit Brussel is afgestemd op de relevante bepalingen in de Codex Hoger Onderwijs en houdt in het bijzonder rekening met de daarin opgenomen kwaliteitskenmerken (Codex Hoger Onderwijs, II.170/1). Annex 1 Kwaliteitskenmerken en ESG-mapping bevat een overzicht van de link van de elementen uit het kwaliteitszorgsysteem met de kwaliteitskenmerken en met de European Standards and Guidelines (ESG). Het houdt tevens rekening met de beoordelingskaders die worden gehanteerd door de NVAO en sluit aan bij de PDCA-methodologie (Plan-Do-Check-Act).

Het kwaliteitszorgsysteem is complementair bij reglementen van de Vrije Universiteit Brussel die betrekking hebben op onderwijsmaterie, in het bijzonder het Onderwijs- en Examenreglement, het Centraal reglement betreffende de bestuurlijke inrichting en de werking van de faculteiten van de Vrije Universiteit Brussel, en het Reglement houdende procedures inzake curriculumbeheer.

De kwaliteitszorg ondersteunt tevens de doorwerking van de onderwijsvisie en van het centrale en facultaire onderwijsbeleid in de opleidingen. Omgekeerd leveren signalen, ervaringen en inzichten uit opleidingen input voor de verdere ontwikkeling en bijsturing van dat beleid.

Alle onderdelen van het kwaliteitszorgsysteem dragen bij aan kwaliteitsverbetering en -ontwikkeling en stimuleren de kwaliteitscultuur. Het opstellen van strategieplannen en documenten, het vaststellen en borgen van de kwaliteit of het identificeren van verbeter- of werkpunten vormen geen doel op zich, maar staan altijd in het teken van een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Dit kwaliteitszorgsysteem is van toepassing op alle opleidingen van de Vrije Universiteit Brussel, met uitzondering van de interuniversitaire opleidingen waarvan de kwaliteitszorg door een partnerinstelling gecoördineerd wordt.

De inbedding van nieuwe bachelor- en masteropleidingen in de kwaliteitscyclus wordt beschreven in deel 4.

1.2. Principes

1.2.1. Betrekken van alle belanghebbenden

We betrekken alle belanghebbenden (zie 1.4.) in onze kwaliteitszorgprocessen. Niet alleen hebben individuele docenten een belangrijke taak in het bieden van kwaliteitsvol onderwijs, maar ook de assistenten, studenten, alumni en werkveldvertegenwoordigers spelen hierin een rol. De inbreng van studenten wordt in het bijzonder nagestreefd en op prijs gesteld. Waar relevant worden ook interne en externe peers betrokken.

1.2.2. Cruciale rol voor de Opleidingsraad

Het belangrijkste forum voor de reflectie over en acties rond kwaliteitsverbetering en voor de implementatie van het facultaire en centrale onderwijsbeleid is de Opleidingsraad, waarin alle bovenvermelde belanghebbenden worden vertegenwoordigd. Er wordt in een sfeer van openheid en vertrouwen gereflecteerd, gewerkt en overlegd. De Opleidingsraad neemt deze verantwoordelijkheid op binnen zijn bevoegdheden en brengt signalen die zijn mandaat of slagkracht overstijgen onder de aandacht van het bevoegde facultaire of centrale niveau.

1.2.3. Differentiatie

Bij het werken aan en het vaststellen van de kwaliteit van opleidingen wordt in de mate van het mogelijke gedifferentieerd naargelang de specificiteit van de betrokken opleidingen en opleidingsraden. In de ondersteuning die Onderwijs en Studentenzaken biedt op het vlak van kwaliteitszorg, studie(traject)begeleiding, onderwijsinnovatie en onderwijsprofessionalisering, wordt waar mogelijk op maat gewerkt. De generieke, universiteitsbrede kaders en bepalingen kunnen daarbij worden toegespitst op de aard en noden van de opleidingen, opdat kwaliteitszorg door alle betrokkenen als nuttig wordt ervaren. Differentiatie kan het gevolg zijn van specifieke noden van een opleiding of Opleidingsraad, of van een risicoanalyse.

1.2.4. Feedback

Bij elk van de kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten wordt expliciet aandacht besteed aan het geven van feedback. Wie informatie aanlevert, via bevestigingen, gesprekken, enz., verneemt wat hiermee wordt gedaan en welke acties er eventueel worden ondernomen. Daarmee werken we op een constructieve manier aan kwaliteit en verhogen we de betrokkenheid van de verschillende belanghebbenden.

1.2.5. Datagedreven en signaalgestuurd

Zonder data en signalen vaart onze kwaliteitszorg blind. Het gebruik van data en signalen is nodig om de 'check' in de PDCA-cyclus te kunnen uitvoeren. Signalen kunnen kwantitatief of kwalitatief van aard zijn en afkomstig zijn van uiteenlopende bronnen, belanghebbenden (1.4.) en verantwoordelijken (1.3.). Een signaal is geen oordeel en wordt steeds geïnterpreteerd in de context van de betrokken opleiding. Wanneer een signaal het mandaat of de slagkracht van de Opleidingsraad overstijgt, wordt het opgenomen op het bevoegde facultaire of centrale niveau. Ze vormen steeds een aanleiding tot reflectie en dialoog binnen de Opleidingsraad. Waar nodig leidt deze analyse tot ondersteuning, bijsturing of verdere opvolging. Deze datagedreven en signaalgestuurde aanpak ondersteunt onderbouwde besluitvorming, maakt risico's en kansen transparant, en draagt ertoe bij dat kwaliteitsverbeteringen tijdig en met oog voor de eigenheid van elke opleiding worden doorgevoerd.

1.3. Verantwoordelijkheden

Kwaliteitsvol onderwijs is het resultaat van een gezamenlijke inspanning, waarbij elke betrokkene zijn verantwoordelijkheid neemt. Dat neemt niet weg dat er een aantal taken en bevoegdheden zijn die verbonden zijn met specifieke organen of functies.²

1.3.1. Docent

Voornaamste verantwoordelijkheden van de docenten³ in het kader van kwaliteitszorg:

- uitvoeren van hun vastgelegde onderwijsopdracht;
- het didactisch concept van de aan hen toegewezen opleidingsonderdelen systematisch evalueren en waar zinvol bijsturen op basis van de resultaten van de studentenfeedback, focusgesprekken met studenten, wetenschappelijke evidentie en de eigen kritische reflectie;
- meewerken aan initiatieven ter bevordering van de kwaliteit van het onderwijs die worden genomen door de Opleidingsraad;
- deelnemen aan professionaliseringsinitiatieven;
- ervoor zorgen dat de opleidingsonderdeelfiches van hun opleidingsonderdelen correct en volledig zijn ingevuld;
- zich houden aan de afspraken met betrekking tot het evaluatiebeleid en andere opleidingsspecifieke beleidsvisies. In hun onderwijs houden zij rekening met de afspraken die door de Opleidingsraad zijn gemaakt.

1.3.2. Opleidingsraad

Elke opleiding valt onder de verantwoordelijkheid van een Opleidingsraad.

De **Opleidingsraad** is het belangrijkste orgaan dat de kwaliteit van een opleiding of cluster van opleidingen bevordert en bewaakt. De Opleidingsraad brengt hiertoe diverse stakeholders en deskundigheden samen: studenten, lesgevers, alumni en werkveldvertegenwoordigers. De samenstelling en bevoegdheden van de Opleidingsraad worden nader bepaald in het “Centraal reglement betreffende de bestuurlijke inrichting en de werking van de faculteiten van de Vrije Universiteit Brussel”.

De door de faculteit goedgekeurde samenstelling wordt jaarlijks uiterlijk op 31 oktober aan de vicerector Onderwijs en Studentenzaken medegedeeld. Deze kennisgeving omvat tevens het overzicht van de opleidingen⁴ die onder de Opleidingsraad ressorteren, de frequentie van vergaderen van het afgelopen jaar en desgevallend een korte beschrijving van onderliggende subcommissies, themacommissies, werkgroepen etc. OS levert hiervoor een sjabloon aan. Jaarlijks rapporteert OS over de conformiteit van de samenstelling van de opleidingsraden aan de Onderwijsraad.

Samenvattend bestaat de cruciale rol van de Opleidingsraad uit:

- bevorderen en bewaken van de kwaliteit van een (cluster van) opleiding(en);
- vertalen van centrale en facultaire onderwijsbeleid en de onderwijsvisie naar de context en prioriteiten van de opleiding;
- uittekenen van de visie op de opleiding(en);

² Hier worden specifieke verantwoordelijkheden m.b.t. onderwijs en onderwijskwaliteit beschreven. De samenstelling van de faculteitsraad, het faculteitsbestuur en de bevoegdheden van deze organen en van de decaan staan beschreven in het Centraal reglement betreffende de bestuurlijke inrichting en de werking van de faculteiten van de Vrije Universiteit Brussel.

³ ‘Docent’ wordt hier gebruikt in de generieke betekenis van ZAP-lid met een onderwijsopdracht. Bij uitbreiding zijn alle lesgevers, inclusief assistenten, verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs waarbij zij betrokken zijn.

⁴ Bachelors, (research) masters, master-na-masters, schakelprogramma’s, voorbereidingsprogramma’s, postgraduatoren, microcredentials.

- opstellen en actueel houden van opleidingsspecifieke leerresultaten en visieteksten;
- initiatief nemen en/of voorstellen formuleren betreffende de inhoud, de vorm, de samenhang en de studeerbaarheid van de opleidingsprogramma's, de invulling of wijziging van onderwijsopdrachten in overleg met de betrokken vakgroepen;
- bewaken van de afstemming tussen de opleidingsonderdelen;
- opmaken, uitvoeren en opvolgen van het driejaarlijks strategieplan;
- leden van het academisch personeel stimuleren tot deelname aan activiteiten met betrekking tot onderwijsprofessionalisering en onderwijsinnovatie;
- als forum fungeren voor de uitwisseling van informatie en ervaringen met betrekking tot (de kwaliteit van) het onderwijs;
- bespreken van de resultaten bekomen uit de inzet van de kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten en op basis daarvan weloverwogen formuleren van haalbare ontwikkelpunten en opvolgen in welke mate de genomen acties het beoogde effect hebben.

De **voorzitter** van de Opleidingsraad is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de Opleidingsraad (zie 2.5.3. Indicatoren). Hij/zij heeft de verantwoordelijkheid naar het volledige onderwijsteam te communiceren. De voorzitter bewaakt tevens de opvolging van de kwaliteitscyclus en de bijbehorende kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten, in het bijzonder de totstandkoming en opvolging van het strategieplan. De voorzitter rapporteert hierover op facultair niveau en neemt deel aan het opvolgesprek met de vicerector Onderwijs en Studentenzaken. De voorzitter heeft toegang tot de commentaren bij de globale resultaten van de studentenfeedback en wordt betrokken bij de opvolging van opvolgsignalen (zie Annex 2).

In de schoot van de Opleidingsraad wordt een ZAP-lid als **referent evaluatie** aangeduid die bijzondere aandacht heeft voor evaluatiebeleid en die evaluatiegerelateerde thema's regelmatig op de agenda helpt plaatsen. Deze rol ondersteunt de ontwikkeling van een valide, betrouwbaar en transparant evaluatiebeleid en de borging van het eindniveau.

De meeste Opleidingsraden hebben tevens een onder- of covoorzitter en een secretaris, en verdelen acties over werkgroepen.

1.3.3. Faculteit, decaan, faculteitsraad en faculteitsbestuur

Faculteit: verantwoordelijk voor de organisatie en coördinatie van het onderwijs van de opleidingen waarvoor ze bevoegd is. Elke faculteit heeft het recht van initiatief inzake het door haar te verstrekken opleidingen.

De faculteit bewaakt tevens de randvoorwaarden waarbinnen opleidingsraden hun verantwoordelijkheid voor onderwijskwaliteit kunnen opnemen. Wanneer signalen betrekking hebben op onder meer capaciteit, organisatie, middelen of governance en de bevoegdheid of slagkracht van de Opleidingsraad overstijgen, neemt de faculteit deze op en zorgt zij waar nodig voor verdere opvolging of opschaling.

Decaan: verantwoordelijk voor het onderwijs binnen de faculteit. Hij/zij draagt zorg voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs binnen de faculteit en bewaakt de kwaliteit van het onderwijs. In het bijzonder bewaakt de decaan de werking van de Opleidingsraad, ziet hij/zij toe op het goede verloop van de kwaliteitszorgprocessen en zorgt hij/zij voor de jaarlijkse tussentijdse opvolging van de strategieplannen. Op basis van de resultaten hiervan neemt hij/zij gerichte acties. De decaan rapporteert hierover aan de faculteitsraad of het faculteitsbestuur, waarna het bevoegde orgaan passende maatregelen neemt.

Faculteitsraad: bewaakt de kwaliteit van het onderwijs op basis van de strategieplannen die door de opleidingsraden zijn opgesteld en formuleert desgevallend overkoepelende, facultaire acties. De faculteitsraad bepaalt tevens het aantal opleidingsraden voor opleidingen of clusters van opleidingen in de faculteit.

Faculteitsbestuur: ziet toe op de samenstelling en het functioneren van de opleidingsraden.

De meeste faculteiten hebben tevens een persoon aangesteld die de onderwijsaangelegenheden voor de faculteit opvolgt, bijvoorbeeld als vicedecaan bevoegd voor onderwijsmaterie of als voorzitter van een facultaire onderwijscommissie.

1.3.4. Rector en vicerector Onderwijs en Studentenzaken

De **rector** en de **vicerector Onderwijs en Studentenzaken**:

- tekenen de visie en het beleid met betrekking tot de kwaliteitszorg van het onderwijs en het onderwijsbeleid uit;
- dragen zorg voor het uitwerken van adequate processen en voor de terbeschikkingstelling van instrumenten, methodieken en cijfermateriaal;
- bewaken het correcte verloop van processen en procedures;
- staan in voor de rapportering via de Kwaliteitsraad Onderwijs aan de Academische Raad

De **vicerector** Onderwijs en Studentenzaken:

- voert de interne opvolgesprekken.

De rector en de vicerector Onderwijs en Studentenzaken kunnen hiervoor rekenen op de medewerkers inzake van Onderwijs en Studentenzaken, in het bijzonder Onderwijsondersteuning en Studiebegeleiding. De kwaliteitszorgmedewerkers vormen de liaison tussen Onderwijs en Studentenzaken en de opleidingsraden.

Accreditatieaanvragen behoren tot de bevoegdheid van de rector en worden uitgevoerd door Onderwijs en Studentenzaken.

1.3.5. Onderwijsraad

De Onderwijsraad is een instellingsbreed adviesorgaan inzake het strategisch onderwijsbeleid, voorgezeten door de vicerector Onderwijs en Studentenzaken. De Onderwijsraad is bevoegd voor of brengt advies uit over onder meer onderwijsmiddelen, overeenkomsten inzake onderwijs, wijzigingen aan het opleidingsaanbod en kwaliteitszorg.

Wat betreft kwaliteitszorg, adviseert de Onderwijsraad over de kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten en duidt hij desgevallend het evaluatie- of accreditatieorgaan aan voor onderwijsvisitaties.

1.3.6. Kwaliteitsraad Onderwijs

Opdracht

De Kwaliteitsraad Onderwijs (KRO) is door de Academische Raad gemandateerd om onafhankelijk vaststellingen te doen over de kwaliteit en de werking van een opleiding en deze vaststelling neer te leggen in een borgingsbesluit.

De Kwaliteitsraad Onderwijs is verantwoordelijk voor:

- het periodiek vaststellen van de kwaliteit van de individuele opleidingen;
- het periodiek vaststellen van de werking van de Opleidingsraad;
- het neerleggen van die vaststelling in een borgingsbesluit en in een voorstel voor publieke informatie ter bekrachtiging door de Academische Raad;

- het voorstellen van dwingende maatregelen aan het instellingsbestuur indien de kwaliteit van een opleiding niet voldoet.

Andere taken van de KRO:

- De KRO kan op eigen initiatief aanbevelingen doen aan de Academische Raad m.b.t. het organiseren van universiteitsbrede analyses.⁵ Dergelijke analyses zijn steeds gericht op het formuleren van concrete beleidsaanbevelingen aan de academische overheid en/of het in kaart brengen en delen van goede praktijken.
- De KRO kan op vraag van de vicerector Onderwijs en Studentenzaken een dringend kwaliteitsonderzoek uitvoeren. Wanneer de vicerector een gefundeerd vermoeden van acute kwaliteitsproblemen in een opleiding heeft kan hij/zij de KRO vragen om een gericht onderzoek in te stellen. De KRO beslist desgevallend over de focus en het format van het onderzoek. Dergelijk onderzoek betreft nooit het functioneren van een individuele docent maar richt zich uitsluitend op één of meerdere van volgende opleidingsbrede kwaliteitsaspecten: leerresultaten, curriculum, evaluatiebeleid, omvang personeelskader, voorzieningen en studiebegeleiding, instroom, studierendement, alumni en relatie met werkveld, internationalisering, communicatie, werking Opleidingsraad.
- De KRO heeft ook als taak om regelmatig te reflecteren over het kwaliteitszorgsysteem van de VUB en eventuele aanpassingsvoorstellen te formuleren t.b.v. de Academische Raad. Leidende principes daarbij zijn steeds het zoveel mogelijk versterken van het beleidsvoerend vermogen van de opleidingen om zelf de kwaliteit in handen te nemen en het vermijden of reduceren van de plan- en regellast.

Samenstelling

In de KRO zetelen zowel interne als externe deskundigen. Samen bezitten de leden expertise op het vlak van onderwijs, kwaliteitszorg en bestuur, in een academische context.

De KRO wordt samengesteld door de Academische Raad van de universiteit en bestaat uit:

- (a) 1 senior ZAP-lid of emeritus met eerdere bestuurservaring als rector, vicerector of decaan, die deze functie niet meer uitoefent, en fungeert als voorzitter;
- (b) 4 leden van het ZAP of emeriti die geen lid zijn van de Academische Raad.

De ZAP-leden (onder a en b) worden aan de Academische Raad voorgedragen door de Onderwijsraad.

- (c) 1 ATP-lid met onderwijskundige expertise; voorgedragen door de vicerector Onderwijs en Studentenzaken
- (d) 1 student-lid en 1 student vervangend lid, voorgedragen door de Studentenraad. Het vervangend lid treedt op als lid wanneer er voor het student-lid een belangenconflict is.
- (e) 2 leden extern aan de VUB met expertise op het vlak van onderwijskwaliteitszorg en bestuurlijke ervaring in een academische context, voorgedragen door de vicerector Onderwijs en Studentenzaken.

De KRO wordt in zijn werking ondersteund door de afdeling Onderwijsondersteuning binnen Onderwijs en Studentenzaken.

⁵ Deze analyses onderzoeken knelpunten die in meerdere opleidingen spelen (bv. omgaan met groter wordende studenten-groepen, personeelsinzet, evaluatiebeleid, studievoortgang, rendement,...) of thema's die universiteitsbrede uitdagingen vormen (bv. implementatie van blended onderwijs, levenslang leren,...).

Termijn, en aanstellings- en ontslagregeling

KRO-leden worden aangesteld voor een mandaat van zes jaar. Aangestelde student-leden kunnen zetelen tot zes maanden na afstuderen.

De ZAP-leden worden aan de Academische Raad voorgedragen door de Onderwijsraad op basis van een rondvraag die de Onderwijsraad organiseert. Onderwijs en Studentenzaken verspreidt hiertoe namens de vicerector een oproep naar de OWR-leden die deze binnen hun faculteit kenbaar maken. Kandidaten stellen een korte motivering op m.b.t. het opnemen van deze rol in de KRO, en geven daarbij ook aan:

- Affiliatie faculteit/vakgroep en percentage aanstelling
- Eventuele andere mandaten in raden/besturen
- Eventuele specifieke affiniteit met of visie op onderwijs, eventuele ervaring met kwaliteitszorg (wenselijk)
- De kandidatuur wordt door de decaan gesteund en binnen de voorziene termijn aan de OWR bezorgd.

Elk lid dat vroegtijdig ontslag wenst te nemen, brengt de voorzitter en secretaris hiervan schriftelijk op de hoogte, ten minste 3 maanden voor de gewenste einddatum. Het student-lid licht daarnaast ook de Studentenraad in, zodat een nieuw lid voorgedragen kan worden.

1.3.7. Academische Raad

De Academische Raad :

- bekrachtigt het borgingsbesluit van de Kwaliteitsraad Onderwijs;
- hecht zijn goedkeuring aan het voorstel voor de publieke informatie over de kwaliteit van de opleidingen dat n.a.v. het borgingsbesluit wordt opgesteld;
- neemt passende maatregelen bij het niet naleven van de dwingende aanbevelingen uit het borgingsbesluit;
- is bevoegd voor het beleid inzake kwaliteitszorg onderwijs, alsook voor het vastleggen van de kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten;
- neemt op advies van de Kwaliteitsraad Onderwijs gerichte acties op basis van de rapportages over de kwaliteit van het onderwijs;
- keurt de samenstelling van de Kwaliteitsraad Onderwijs en van het panel voor de Peer Reviews goed;
- beslist over de aanstelling of de benoeming, de bepaling van de omvang en de aard van de opdracht, de evaluatie, de bevordering en het ontslag van het academisch personeel, alsook over het nemen van tuchtmaatregelen in eerste aanleg ten aanzien van het academisch personeel.

1.4. Belanghebbenden, peers en experts

1.4.1. Interne belanghebbenden en experts

Studenten

Als belangrijke belanghebbenden van het onderwijs worden studenten structureel betrokken bij de bevordering van de onderwijskwaliteit. De studentgebonden deskundigheid is in diverse processen en platformen aanwezig:

- Opleidingsraad: studenten hebben een vertegenwoordiging in de Opleidingsraad die bestaat uit minstens een derde van de stemmen, tenzij wanneer onvoldoende studenten bereid gevonden worden om er deel van uit te maken. Daarmee zijn zij betrokken bij alle kwaliteitszorgprocessen.

- Diverse feedbackmogelijkheden: hun inbreng wordt expliciet gevraagd via de studentenfeedbackbevragingen en focusgesprekken. Tijdens de Peer Review gaan studenten samen met de docenten én apart met het panel in dialoog over hun opleiding.
- Studentenperspectief tijdens Peer Review: In het Peer Review panel zetelt een student-panellid uit een andere opleiding.
- Totstandkoming van het borgingsbesluit: in de Kwaliteitsraad Onderwijs zetelt een student-lid.
- Overige bestuursparticipatie: De studenten zijn tevens vertegenwoordigd in de facultaire organen, in de Onderwijsraad, en de Academische Raad.

Docenten

Docenten nemen verantwoordelijkheid op voor de kwaliteit van hun eigen onderwijs en participeren aan de kwaliteitszorg via de Opleidingsraad en de opvolging van de resultaten uit kwaliteitszorginstrumenten.

Docenten worden voor hun vak- en onderwijsdeskundigheid tevens als interne peers betrokken in het Peer Review panel en in de Kwaliteitsraad Onderwijs.

1.4.2. Externe belanghebbenden en experts

Alumni, professionele en maatschappelijke partners

Alumni en professionele en maatschappelijke partners brengen externe vak- en werkvelddeskundigheid aan. Alumni beschikken bovendien over enige studentendeskundigheid. Alumni en externe partners worden betrokken bij de bewaking en bevordering van de kwaliteit van het onderwijs via vertegenwoordiging in de Opleidingsraad en in het panel van de Peer Review. Naast feedback en advisering kunnen zij ook betrokken worden via duurzame partnerschappen, co-creatie en authentieke leeromgevingen. Daarnaast kunnen de opleidingen de externe blik binnenbrengen via alumni- en werkveldbevragingen, via (internationale) benchmarking en via contactmomenten zoals netwerkevenementen en adviesraden.

Onafhankelijke experts

Een onafhankelijke en gezaghebbende externe blik is verankerd in de kwaliteitsontwikkeling en in de formele borging via de Peer Review en de Kwaliteitsraad Onderwijs:

In het Peer Review panel zetelen, naast een VUB student en VUB ZAP-lid, ook externe academici en een werkveldvertegenwoordiger, die hiermee onafhankelijke (internationale) vak-, onderwijs- en werkvelddeskundigheid aanbrengen. De onafhankelijkheidsvereisten worden beschreven in de operationele leidraad van de Peer Review.

De Kwaliteitsraad Onderwijs bevat twee onafhankelijke externe experts met deskundigheid op het vlak van (internationale) kwaliteitszorg en bestuur.

1.4.3. Deskundigheden

Vakdeskundigheid (m.i.v. deskundigheid van het internationale wetenschapsveld) wordt ingebracht door docenten van de opleiding en door interne en externe peers, in het bijzonder in peer reviews en Opleidingsraad.

Onderwijsdeskundigheid wordt opgenomen door docenten van de opleiding, interne en externe peers in de Opleidingsraad en in de Peer Review. Ze wordt ook vertegenwoordigd door de leden van de KRO, waarin naast academici ook een onderwijskundige zetelt.

Werkvelddeskundigheid wordt ingebracht door alumni en vertegenwoordigers van het (internationale) professionele en maatschappelijke veld via peer reviews, bevestigingen, deelname aan opleidingsraden of adviesraden.

Studentgebonden deskundigheid wordt verzekerd door de betrokkenheid van studenten en studentenvertegenwoordigers in de Opleidingsraad, via studentenfeedback en focusgesprekken, en via participatie aan peer reviews en de Kwaliteitsraad Onderwijs.

In de opleidingraad, in het peer review proces en in het beoordelingsproces van de KRO worden alle deskundigheden samengebracht. In de KRO is bijkomend expliciet **bestuursdeskundigheid** aanwezig dankzij de voorzitter en de externe leden.

Deel 2 : Kwaliteitscyclus

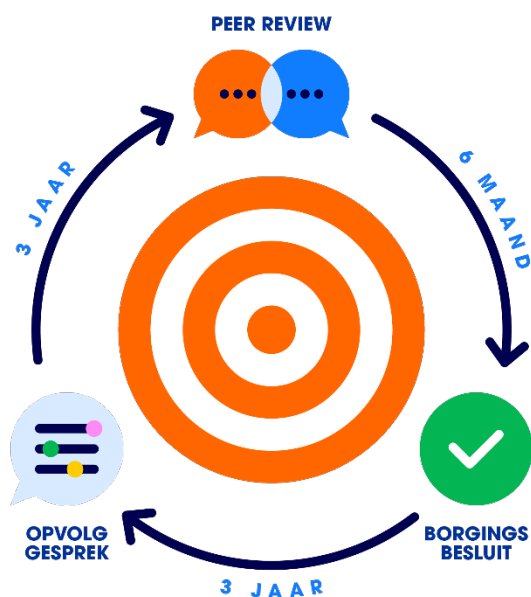
De kwaliteitscyclus van de VUB bevat kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten die, door informatie in te winnen over de elementen van de kwaliteitskenmerken, het mogelijk maken om een onderzoek te voeren naar de kwaliteit van de opleidingen en om verbeteracties te identificeren en op te volgen.

Kwaliteitszorginstrumenten worden veelal gehanteerd om een bepaald facet te onderzoeken of om het perspectief van één groep belanghebbenden te bekomen. Tot de instrumenten behoren de studentenfeedback, de focusgesprekken met studenten, de alumnibevraging, de werkveldbevraging, het benchmarken van (een deel van) het programma, de opleidingsmatrix en de factsheet, allen met bijbehorende reflectie. Het opleidingsportfolio zorgt als verzamelplaats van de resultaten uit de instrumenten voor transparantie en navolgbaarheid. Tijdens de processen (strategieplan, Peer Review, Intern Opvolgggesprek en borgingsbesluit) worden de resultaten van de diverse instrumenten en de mate waarin deze resultaten worden opgevolgd en tot een uitkomst leiden, in hun onderlinge verbanden bekeken.

De kwaliteitszorginstrumenten worden in Deel 3 beschreven. De kwaliteitszorgprocessen zijn in de onderstaande kwaliteitscyclus beschreven.

2.1. VUB Kwaliteitscyclus in het kort

- Elke Opleidingsraad beschikt over een strategieplan voor een periode van 3 jaar.
- Voor elke opleiding vindt om de zes jaar een Peer Review plaats.
- Een half jaar later formuleert de Kwaliteitsraad Onderwijs een borgingsbesluit en wordt de publieke informatie geactualiseerd.
- Drie jaar na de Peer Review volgt een Intern Opvolgggesprek met de vicerector Onderwijs en Studentenzaken.
- De planning voor de Peer Review en het opvolgggesprek is voor elke opleiding vastgelegd in de Kwaliteitscycluskalender (zie Annex 5).

2.2. Strategieplan

Het centrale proces in de kwaliteitscyclus en in de werking van de opleidingsraden is het opstellen en opvolgen van het strategieplan. Het driejaarlijks strategieplan spoort de opleidingsraden aan om op langere termijn doelstellingen te formuleren en een beperkt aantal prioritaire werven te identificeren waarrond de opleiding in een periode van drie jaar wil werken. Het strategieplan maakt zichtbaar hoe de opleiding vanuit haar eigen profiel en context invulling geeft aan de onderwijsvisie en aan relevante centrale en facultaire beleidsprioriteiten..

Voor de belangrijkste prioriteiten maakt de Opleidingsraad duidelijk welke verandering wordt beoogd en op welke wijze de voortgang en het effect ervan kunnen worden opgevolgd. Dit hoeft niet noodzakelijk aan de hand van kwantitatieve indicatoren te gebeuren.

De kwaliteitszorginstrumenten worden ingezet op basis van de prioriteiten die worden gedefinieerd in het strategieplan. Omgekeerd leiden de inzichten uit de kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten tot nieuwe of

bijgestuurde doelstellingen. Ook het ondersteuningsaanbod vanuit Onderwijs en Studentenzaken wordt zo veel mogelijk op maat ingezet in functie van het strategieplan van de opleiding.

Het strategieplan fungeert als ruggengraat voor een planmatig beheer en een toekomstgerichte beleidsvoering van opleidingen. Het is de basis voor de verschillende kernprocessen in de cyclus. De bespreking, monitoring en eventuele bijsturing van het strategieplan staat centraal tijdens de zesjaarlijkse Peer Reviews, de tussentijdse opvolggesprekken met Onderwijs en Studentenzaken en de formele vaststelling van de kwaliteit van de individuele opleidingen door de Kwaliteitsraad Onderwijs. De faculteit is verantwoordelijk voor de jaarlijkse tussentijdse opvolging van de plannen.

De strategieplannen worden door de faculteit goedgekeurd en aan de vicerector Onderwijs en Studentenzaken bezorgd. Het goedgekeurde strategieplan wordt in het opleidingsportfolio opgeladen.

2.3. Peer Review

Doel

Voor elke opleiding organiseert de VUB om de zes jaar een Peer Review. Het doel van de Peer Review is om inhoudelijke feedback te krijgen op onder meer de profilering, het programma en het eindniveau van de opleiding. Alle elementen van de kwaliteitskenmerken kunnen daarbij aan bod komen. De Opleidingsraad gaat daarvoor in gesprek met een panel van interne peers en externe experts verwant aan het vakgebied van de opleiding. Voor het inschatten van het gerealiseerde eindniveau krijgt het panel inzage in passend en representatief bewijs van studentenprestaties. De operationalisering van dit proces wordt nader beschreven in de leidraad voor Peer Reviews in Annex 3.

Panel

Het panel bestaat uit een VUB ZAP-lid en een VUB student - beiden uit een andere opleiding dan deze onder review - , twee externe ZAP-leden uit het vakgebied verbonden aan een andere binnen- of buitenlandse instelling, en een werkveldvertegenwoordiger, die tevens alumnus kan zijn. Hiermee is studentgebonden deskundigheid en (internationale) deskundigheid op het vlak van onderwijs, vakgebied en werkveld aanwezig in het panel.

Voorbereiding

Als voorbereiding op een Peer Review reflecteert de Opleidingsraad aan de hand van een sterkte-zwakteanalyse en van een evaluatie van haar strategieplan. Tijdens de Peer Review worden de conclusies van deze reflectie en de plannen voor de toekomst (i.c. het strategieplan) besproken.

Opvolging

De uitkomst van de Peer Review is geen oordeel, maar neemt de vorm aan van een rapport met aanbevelingen waarmee de opleiding haar verdere koers kan uitzetten in het strategieplan.

Binnen de 4 maanden na ontvangst van het Peer Review verslag wordt volgende opvolging verwacht:

- De Opleidingsraad bespreekt de aanbevelingen, welke opvolging eraan wordt gegeven, en motiveert deze keuzes.
- De Opleidingsraad stelt een strategieplan op voor de komende periode van 3 jaar.
- De kwaliteitszorgmedewerker schrijft een voorstel tot publieke informatie uit. Hierin worden de troeven en ontwikkelkansen van de opleiding belicht. De Opleidingsraad kan elementen laten aanpassen, die feitelijk onjuist of van strategische aard zijn.

De documentatie m.b.t. deze opvolging maakt deel uit van het opleidingsdossier t.b.v. de Kwaliteitsraad Onderwijs, om een semester na de Peer Review tot een borgingsbesluit te kunnen komen (zie 2.5.). Het complete opleidingsdossier dient raadpleegbaar te zijn in het opleidingsportfolio op volgende **deadlines**:

- Voor opleidingen die een Peer Review in het eerste semester van het academiejaar 20XX-20YY doorlopen hebben: 15 juni 20YY
- Voor opleidingen die een Peer Review in het tweede semester van het academiejaar 20XX-20YY doorlopen hebben: 15 november 20YY

Afwijkingen

Opleidingsraden kunnen in overleg met Onderwijs en Studentenzaken en mits goedkeuring van de OWR kiezen voor een visitatie van de opleidingen waarvoor zij bevoegd zijn door een extern kwaliteitszorg- en/of accreditatieorgaan. Deze opleidingen volgen in principe de kwaliteitscyclus, maar de externe visitatie neemt de plaats in van de Peer Review.

2.4. Intern opvolgggesprek

Tussen twee Peer Reviews in wordt een Intern Opvolgggesprek gepland met Onderwijs en Studentenzaken. De operationalisering van dit proces wordt nader beschreven in de leidraad voor het interne opvolgggesprek in Annex 4.

Het Intern Opvolgggesprek vormt een formele dialoog tussen OS en de Opleidingsraad, met als doel het samen nagaan of en in welke mate er bijsturing nodig is van het strategieplan op basis van een stand van zaken. Het gesprek bevat minstens volgende elementen:

- 1) De voortgang van het strategieplan wordt besproken en er wordt vooruitgeblikt: welke doelstellingen werden gerealiseerd, welke effecten zijn zichtbaar en welke accenten of nieuwe werven kunnen worden geïdentificeerd.
- 2) Tijdens het gesprek komt de aansluiting van de opleidingsstrategie bij het centrale onderwijsbeleid aan bod.
- 3) Er is aandacht voor de (ondersteunings)noden van de Opleidingsraad.
- 4) Het Intern Opvolgggesprek is eveneens een moment van waardering, waarin inspanningen en engagement erkend en gedeeld worden.

De uitkomst van dit Intern Opvolgggesprek is een beknopt verslag waarin desgevallend nieuwe werven of aandachtspunten worden benoemd. Daarbij worden concrete afspraken gemaakt over het bijsturen van het strategieplan voor de komende 3 jaar (qua scope, focus en timing).

Binnen de vier maanden na ontvangst van het verslag van het Intern Opvolgggesprek, bespreekt de Opleidingsraad het verslag en herwerkt hij het strategieplan voor een volgende periode van 3 jaar op basis van de afspraken. Het nieuwe, en door de faculteit goedgekeurde, strategieplan wordt uiterlijk 4 maanden na ontvangst van het verslag van het Intern Opvolgggesprek aan Onderwijs en Studentenzaken bezorgd.

Dit proces kan aanleiding geven tot een actualisering van de publieke informatie, die in voorkomend geval door de vicerector Onderwijs en Studentenzaken gevalideerd wordt vóór publicatie (zie 2.6).

2.5. Borgingsbesluit

Het instellingsbestuur stelt formeel de kwaliteit vast door het nemen van een borgingsbesluit. Via de online publicatie van het besluit en van de publieke informatie wordt, zowel intern als extern, aangetoond of de kwaliteit al dan niet voldoet.

2.5.1. Borgingsbesluit

Een borgingsbesluit kan drie vormen aannemen: 'Positief', 'Positief met voorwaarden'; of Negatief.

Positief: Er is geen aanleiding om te twijfelen aan de aanwezigheid van de basiskwaliteit van het onderwijs. De kwaliteit wordt tevens actief opgevolgd door de verantwoordelijke Opleidingsraad. De VUB bevestigt daarmee het vertrouwen in de kwaliteit van de opleiding en de Opleidingsraad. De KRO kan in een annex bij het borgingsbesluit suggesties formuleren.

De Opleidingsraad kan zijn geplande beleid verderzetten en kan het strategieplan zonder wezenlijke bijsturing verder uitvoeren. De kwaliteitscyclus verloopt verder volgens de vastgelegde kalender: een tussentijds opvolggerek met Onderwijs en Studentenzaken wordt gepland drie jaar nadat de Peer Review heeft plaatsgevonden en een nieuwe Peer Review vindt zes jaar na de vorige plaats.

Positief met voorwaarden: Er is geen aanleiding om te twijfelen aan de aanwezigheid van de basiskwaliteit van het onderwijs. De kwaliteit wordt tevens opgevolgd door de verantwoordelijke Opleidingsraad, maar op basis van de verzamelde informatie blijken dringende acties nodig te zijn. De KRO formuleert in dat geval specifieke voorwaarden waar de opleiding prioritair, en binnen de drie jaar, aan tegemoet moet komen. Deze prioritaire acties worden ook opgenomen in de publieke informatie.

Volgens de kalender vindt uiterlijk 3 jaar later een Intern Opvolggerek plaats, tijdens dewelke de opleiding rapporteert over de uitvoering van het strategieplan met focus op de voorwaarden. Indien de opleiding de prioritaire werkpunten vroegtijdig uitgevoerd heeft, kan het opvolggerek op vraag van de Opleidingsraad vervroegd worden.⁶

De uitkomsten van het opvolggerek worden aan de KRO voorgelegd. De KRO formuleert op basis daarvan een nieuw borgingsbesluit.

Negatief: Er doet zich een majeur probleem met de basiskwaliteit voor en/of de kwaliteit van de opleiding wordt onvoldoende opgevolgd door de verantwoordelijke Opleidingsraad. De KRO stelt daarbij één of verschillende van volgende dwingende maatregelen voor:

- de aanstelling van een begeleidingscommissie met interne en eventueel ook externe deskundigen, die met de opleiding een verbeterplan uittekent en de uitvoering van dat plan begeleidt. De vicerector Onderwijs en Studentenzaken stelt de begeleidingscommissie samen. De begeleidingscommissie rapporteert over de voortgang aan de KRO. De KRO formuleert uiterlijk binnen de twee jaar een nieuw borgingsbesluit.
- een doorlichting van de opleiding door een ad hoc panel van externe experts in het eerstvolgende jaar. Het panel wordt samengesteld door de vicerector Onderwijs en Studentenzaken. Het resultaat van de externe doorlichting wordt aan de KRO voorgelegd, die op basis daarvan en uiterlijk binnen de 2 jaar na de eerste beslissing een nieuw borgingsbesluit formuleert.
- het tijdelijk bevriezen van de opleiding in het geval er zich volgens de KRO een majeur inhoudelijk kwaliteitsprobleem stelt dat invloed heeft op de waarde van het afgeleverde diploma.

⁶ De planning van de volgende Peer Review blijft evenwel onveranderd, namelijk zoals vastgelegd in de kwaliteitscycluskalender.

2.5.2. Beraadslaging en opleidingdossier

De Kwaliteitsraad Onderwijs formuleert een besluit in principe in het semester volgend op de Peer Review.

Een vertegenwoordiger van de betrokken faculteit kan gehoord worden mits concrete aanleiding en mits gemotiveerd verzoek van de faculteit. De KRO kan op eigen initiatief een vertegenwoordiger van de Opleidingsraad of faculteit uitnodigen.

De KRO gaat op basis van een aantal indicatoren na of de Opleidingsraad voldoende bestuurlijk vermogen heeft en in staat is zelf voor de kwaliteit van de opleiding in te staan. Dit resulteert in een procesbeoordeling. Voor het oordeel over de kwaliteit van de opleiding steunt de KRO op de feedback die resulteert uit verschillende kwaliteitszorginstrumenten en -processen, in het bijzonder de Peer Review.

De KRO komt tot een oordeel op basis van het opleidingdossier. Het dossier geeft inzicht in de werking van de Opleidingsraad en moet documentatie bevatten waaruit de KRO kan opmaken in welke mate de Opleidingsraad op systematische wijze rekeninghoudt met de resultaten van de kwaliteitszorginstrumenten en -processen. Het opleidingdossier bevat daartoe minstens volgende documenten en informatie die in het opleidingsportfolio door de opleiding ter beschikking gesteld worden tegen de deadlines vermeld in 2.3.:

- het rapport van de recentste Peer Review of, in voorkomend geval, een recent rapport van een extern evaluatieorgaan; en informatie waaruit duidelijk wordt hoe de opleiding wenst in te spelen op de feedback uit de Peer Review of de externe evaluatie (bespreking van de aanbevelingen en motivatie bij het al dan niet opnemen van de aanbevolen verbeterpunten);
- een driejarig strategieplan van de opleiding waarin de opleiding expliciet een beperkte en weloverwogen set prioriteiten voor de komende drie jaar vastlegt; hierin kan aangeduid worden welke gebaseerd zijn op de aanbevelingen van de Peer Review en/of ingegeven zijn door (facultair) beleid;
- een voorstel voor de publieke informatie, voorbereid binnen Onderwijs en Studentenzaken en afgestemd met de Opleidingsraad, dat informatie bevat die te herleiden is tot resultaten uit de kwaliteitscyclus;
- opleidingsgebonden gegevens uit de centrale monitoring- en kwaliteitszorginstrumenten (bijvoorbeeld: verslag van focusgesprekken, benchmarking, factsheets, evaluatierichtlijnen);
- de verslagen van de Opleidingsraad van de laatste 3 jaar;
- de presentatie van de opleiding voorgesteld bij de Peer Review;
- de gegevens waaruit blijkt of de Opleidingsraad beantwoordt aan de criteria voor een goed functionerende Opleidingsraad (zie Indicatoren).

2.5.3. Indicatoren voor een goed functionerende Opleidingsraad

De indicatoren corresponderen met de principes (1.2.) en de verantwoordelijkheden van de Opleidingsraad (1.3.2).

1. De samenstelling van de Opleidingsraad is conform het Centraal Reglement betreffende de bestuurlijke inrichting en werking van de faculteiten.
2. De Opleidingsraad beschikt over een vaste werkwijze om alumni en werkveld in zijn werking te betrekken. Deze belanghebbenden zijn vertegenwoordigd in de Opleidingsraad. Daarnaast kunnen ze op andere manieren betrokken en geconsulteerd worden.⁷
3. De Opleidingsraad beschikt over een vaste werkwijze om over haar werking en beslissingen te communiceren naar het volledige AP-corps.⁸

⁷ via bijvoorbeeld een vaste adviesraad, regelmatige bevraging, een alumnidag,...

⁸ via bijvoorbeeld de organisatie van een "onderwijsdag", een nieuwsbrief, vaste mailings,...

4. De Opleidingsraad beschikt over een vaste werkwijze om over haar werking en beslissingen te communiceren naar alle studenten van de betrokken opleiding(en).
5. De Opleidingsraad beschikt minimaal over volgende documenten:
 - ✓ Een actuele visie op het profiel van de opleiding;
 - ✓ Een actuele opleidingsmatrix of een equivalent overzicht;
 - ✓ Een actueel strategieplan;
 - ✓ Richtlijnen voor evalueren, in het bijzonder richtlijnen voor bachelorproeven, masterproeven en stages.
6. De Opleidingsraad bespreekt en reflecteert jaarlijks minstens over volgende onderwerpen:
 - ✓ De factsheets;
 - ✓ De update van de opleidingsonderdeelfiches;
 - ✓ De resultaten van de studentenfeedback (na elk semester);
 - ✓ De voortgang en adequaatheid en waar mogelijk het effect van het strategieplan.

2.5.4. Besluitvorming

Op basis van zijn vaststellingen, formuleert de KRO een besluit en een finaal voorstel voor de publieke informatie, die door de Academische Raad (AR) al dan niet bekrachtigd worden.

De AR kan het borgingsbesluit of de tekst van de publieke informatie evenwel niet op eigen initiatief wijzigen. Hij kan het dossier wel met motivatie ter heroverweging terug neerleggen bij de KRO. Mocht de KRO na herevaluatie bij zijn standpunt blijven, kan de VUB zich indien nodig beroepen op artikel 27 van het Organiek Statuut, waardoor de residuaire bevoegdheid van de Raad van Bestuur om een 'deblokkerend' of bemiddelend voorstel voor te leggen, toegepast wordt of op artikel 30 van het Organiek Statuut waarin de bevoegdheden van de Raad van Bestuur als toezichthoudend orgaan worden vastgelegd.

2.6. Publieke informatie

2.6.1. Doel

Het Vlaamse Kwaliteitszorgstelsel voor het hoger onderwijs kent een cruciale plaats toe aan de informatie over de kwaliteit van het onderwijs die publiek moet worden gemaakt. Universiteiten en hogescholen krijgen meer dan voorheen de autonomie om zelf de kwaliteit van de eigen opleidingen te borgen, maar daar staat een duidelijke verantwoordingsplicht tegenover: elke instelling is decretaal verplicht om transparant te zijn over de kwaliteit van haar opleidingen. Per opleiding moet actuele en navolgbare informatie over de onderwijskwaliteit publiek beschikbaar worden gesteld. Dit is gelinkt aan het achtste kwaliteitskenmerk 'Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk' en noemen we de 'publieke informatie'.

2.6.2. Inhoud

Concreet bevat de fiche volgende gegevens:

- een beknopte beschrijving van de sterktes van de opleiding;
- een beknopte beschrijving van de ontwikkelkansen van de opleiding;
- een beknopte beschrijving van prioritaire actiepunten waar de opleiding aan (zal) werk(t/en)
- een link naar het borgingsbesluit;
- de publicatiedatum of datum van laatste update van de informatie;

- een tijdslijn die voor de opleiding de planning van de VUB-kwaliteitscyclus aangeeft;
- een link naar de publieke VUB-website waar meer informatie over de VUB-kwaliteitscyclus te vinden is;
- een link naar de overheidswebsite waar kwantitatieve gegevens te vinden zijn over de opleiding;

De publieke informatiefiche is te vinden via de opleidingspagina van de desbetreffende opleiding op de publieke website van de VUB.

2.6.3. Hoe komt de publieke informatie tot stand?

De publieke informatie wordt telkens n.a.v. een borgingsbesluit geactualiseerd, dus minstens zesjaarlijks.

De kwaliteitszorgmedewerkers schrijven een voorstel op basis van de bronnen (2.6.4.). Het voorstel wordt voorgelegd aan de Opleidingsraad, om eventuele feitelijke fouten of strategische gevoeligheden aan te merken. Het voorstel maakt vervolgens deel uit van het opleidingsdossiers t.b.v. het borgingsbesluit. De Kwaliteitsraad Onderwijs finaliseert het voorstel en legt het voor bekrachtiging voor aan de Academische Raad, samen met het borgingsbesluit.

Aangezien opleidingen vaak in evolutie zijn, sommige actiepunten tussentijds goed wegwerken of nieuwe prioriteiten aanduiden, kan de publieke informatie tussentijds geactualiseerd worden. Aanpassingen n.a.v. een Intern Opvolggerek gebeuren in samenspraak met en worden gevalideerd door de vicerector Onderwijs en Studentenzaken. Overige tussentijdse aanpassingen op vraag van de opleiding worden met motivatie voorgelegd aan de vicerector Onderwijs en Studentenzaken, die over validatie beslist.

Na finale goedkeuring door de Academische Raad of validatie door de vicerector wordt de publieke informatie door Onderwijs en Studentenzaken gepubliceerd op de VUB website. De publieke informatie wordt, in het kader van navolgbaarheid, eveneens in het opleidingsportfolio bewaard.

2.6.4. Bronnen

De toon van de tekst is constructief, maar zonder wervende doelstelling. De vermelde sterktes, ontwikkelkansen en actiepunten zijn navolgbaar terug te leiden tot minstens één van de volgende bronnen:

- de vorige publieke informatie;
- het rapport van de Peer Review (of externe visitatie) en/of de bespreking daarvan tijdens de Opleidingsraad;
- de sterkte-zwakteanalyse die de opleiding maakte in voorbereiding op de Peer Review;
- de resultaten uit de studentenfeedback, het recentste focusgesprek met studenten en/of de bespreking daarvan tijdens de Opleidingsraad;
- de resultaten uit de recentste benchmarking, werkveldbevraging en/of alumni-enquête en/of de bespreking daarvan tijdens de Opleidingsraad;
- verslagen van de Opleidingsraad;
- het (ontwerp) strategieplan van de opleiding;
- de adviezen of voorwaarden bij een borgingsbesluit;
- het rapport bij een positief toetsings- of accreditatiebesluit;
- het verslag van het Intern Opvolggerek.

Deel 3 : Kwaliteitszorginstrumenten

Door informatie in te winnen over de diverse kwaliteitskenmerken (zie Annex1), ondersteunen de verschillende instrumenten de opleidingen in het identificeren en uitvoeren van hun strategische doelstellingen. Hieronder worden de verschillende instrumenten beschreven en hoe de informatie en resultaten kunnen bijdragen tot onderwijsontwikkeling en -verbetering.

Bij het gebruik van de instrumenten en de interpretatie van de resultaten kunnen opleidingen een beroep doen op ondersteuning en advies van de kwaliteitszorgmedewerkers van OS en ondersteuningsmateriaal.

3.1. Factsheet

Bij het ontwikkelen en bespreken van onderwijsgerelateerd beleid is het belangrijk een goed overzicht te hebben van relevante kwantitatieve parameters. De factsheet is een instrument waarmee een beter beeld is te verkrijgen op een aantal belangrijke statistieken met betrekking tot de instroom, studentenpopulatie en studievoortgang. Deze statistieken dienen ter contextualisering bij discussies en planvorming rondom deze onderwerpen, en ter evaluatie van eerder uitgevoerde acties. Tijdens de jaarlijkse bespreking en analyse van de factsheets in de Opleidingsraad gaat expliciete aandacht uit naar de cijfers rond studierendement. Voor het monitoren en het detecteren van uitdagingen op het gebied van studierendement staat specifieke data ter beschikking. Het is belangrijk deze gegevens altijd in de context van de specifieke opleiding te bezien. Kwantitatieve gegevens functioneren als signalen: een individuele indicator leidt niet op zichzelf tot een oordeel over de kwaliteit van een opleiding. Aanvullende statistieken van het centrale Dataoffice zijn raadpleegbaar voor verdiepende analyses.

3.2. Opleidingsmatrix

Een coherent en weldoordacht curriculum is uiteraard meer dan de som der delen. Met behulp van een opleidingsmatrix kunnen de opleidingsonderdelen van de opleiding gekoppeld worden aan (onder meer) de leerresultaten, werk- en evaluatievormen. Vooral de reflectie die de Opleidingsraad voert naar aanleiding van het overzicht dat de opleidingsmatrix biedt, is relevant voor de kwaliteitsontwikkeling van de opleiding. De matrix biedt een overzicht van de onderlinge samenhang, en vormt daarmee het startpunt voor verdere analyse, visieontwikkeling, afstemming en beleid.

De matrix maakt onderstaande koppelingen mogelijk:

- Een koppeling tussen de opleidingsspecifieke leerresultaten en de domeinspecifieke leerresultaten;
- Een koppeling van de opleidingsonderdelen aan de opleidingsspecifieke leerresultaten;
- Een koppeling tussen de opleidingsonderdelen en de werkvormen die in deze opleidingsonderdelen gehanteerd worden;
- Een koppeling tussen de opleidingsonderdelen en de manier waarop er voor deze opleidingsonderdelen geëvalueerd wordt. Hierbij wordt ook het onderscheid gemaakt tussen formatieve en summatieve evaluatie.

Daarnaast kan een opleidingsmatrix ook gebruikt worden om zicht te krijgen op bijvoorbeeld: leerlijnen; activiteiten rond internationalisering; werklast van de studenten; studiemateriaal.

Omdat bachelor- en masteropleidingen verschillende leerresultaten hebben, wordt in principe voor elke bachelor- en masteropleiding een afzonderlijke opleidingsmatrix ingevuld. Een matrix voor schakel-,

voorbereidings- en werkstudentenprogramma's maakt geen deel uit van het standaardpakket, maar het kan ook zinvol zijn om op gezette tijdstippen deze programma's te controleren op samenhang en overlap.

3.3. Focusgesprekken met studenten

Als de Opleidingsraad nood heeft aan input van studenten over bepaalde onderwijsaspecten kan kan hiertoe een focusgesprek met studenten worden georganiseerd. Het focusgesprek brengt sterktes en mogelijke verbeterpunten van een specifieke opleiding in kaart. Het focusgesprek reikt meer kwalitatieve input aan die als aanvulling op de veeleer kwantitatieve resultaten van de studentenfeedback kan dienen. Het laat meer diepgang toe en de studenten hebben de mogelijkheid om hun antwoorden te nuanceren en mee prioriteiten te bepalen.

De focus en thema's van het gesprek worden bepaald op basis van de nood van de Opleidingsraad, en kunnen zowel door docenten als studenten aangebracht worden. Bij het opzetten van het focusgesprek wordt dus steeds op maat van de opleiding gewerkt.

Tijdens de focusgesprekken krijgen de studenten als belangrijke belanghebbenden de mogelijkheid om hun mening te geven over de kwaliteit van het onderwijs, om aandachtspunten te signaleren en om suggesties te doen voor verbetering. Het uiteindelijke doel van de focusgesprekken is om door een bespreking van de resultaten in de Opleidingsraad tot een verdere kwaliteitsverbetering te komen.

De kwaliteitszorgmedewerker kan, als meer onafhankelijke moderator, het gesprek leiden en maakt in dat geval na het gesprek een beschrijvend en actiegericht verslag op. Wie het gesprek ook leidt, een neerslag is vereist. Dit verslag wordt na goedkeuring van de deelnemende studenten door de Opleidingsraad besproken. De leden bespreken de input en bepalen hoe ze verder gevolg geven aan eventuele verbeterpunten. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot strategische doelen die aangevuld worden, het aanscherpen van de profilering van de opleiding of het afstemmen van verwachtingen.

3.4. Studentenfeedback

Studentenfeedback omvat verschillende kwantitatieve en kwalitatieve manieren waarop studenten hun ervaringen met het onderwijs kenbaar kunnen maken. De feedback ondersteunt de reflectie van docenten en opleidingsteams, maakt patronen en aandachtspunten zichtbaar en vormt input voor de kwaliteitscyclus. Resultaten worden steeds in hun context geïnterpreteerd en leiden niet automatisch tot een formeel oordeel. De Opleidingsraad bespreekt relevante signalen en bewaakt de opvolging ervan. Waar mogelijk wordt aan studenten tijdig teruggekoppeld wat met hun feedback gebeurt. De concrete organisatie, toegang tot resultaten en opvolgingsprocedure zijn opgenomen in het Kader Studentenfeedback.

3.5. Alumnibevegraging

Op regelmatige basis organiseert Onderwijs en Studentenzaken een centrale bevraging van de alumni die recent zijn afgestudeerd. Deze bevraging levert zowel de instelling als de betrokken opleidingsraden informatie op die kan worden gebruikt bij de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs.

In het kader van de alumnibevegraging worden volgende opleidingen meegenomen: initiële masteropleidingen, master-na-masteropleidingen en de educatieve masteropleidingen. Interuniversitaire opleidingen worden opgenomen als de Vrije Universiteit Brussel is aangeduid als de coördinerende instelling wat kwaliteitszorg

betreft. Afstudeerrichtingen worden niet apart opgenomen, maar in de enquête kan worden aangegeven welke afstudeerrichting is gevolgd indien van toepassing.

Onderdelen van de vragenlijst

De alumnibevraging bestaat uit een aantal onderdelen, waarbij het zwaartepunt ligt bij de component tewerkstelling en de relatie tussen de opleiding en het werkveld. Andere aspecten over het onderwijsproces krijgen hun plaats in de studentenfeedback.

- Studiegegevens: De feitelijke gegevens met betrekking tot het gevolgde studietraject van de betrokken alumnus worden hier gebundeld. Respondenten wordt onder meer gevraagd om hun vooropleiding te registreren, eventuele studievertraging (en de oorzaken hiervan) in te geven en bijkomende opleidingen aan te duiden die ze mogelijk hebben gevolgd na het vervolledigen van het bevraagde studietraject.
- Tewerkstelling: Hier wordt gevraagd om gegevens te delen over de gevolgde loopbaan tussen het moment van afstuderen en het moment van de bevraging. Vragen gaan bijvoorbeeld over de sector van tewerkstelling, het functieniveau, het tewerkstellingspercentage.
- Opleiding: Aan de hand van opinievragen wordt gepeild naar de mate waarin de opleiding aansluit bij de professionele loopbaan van de alumnus. In dit deel wordt onder meer de meerwaarde van de stage en buitenlandse studie-ervaring voor de verdere loopbaan onderzocht en wordt gepeild naar de troeven en verbeterpunten van de opleiding.
- Instelling: Hier wordt de relatie van de alumnus met de Vrije Universiteit Brussel als instelling bevraagd.
- Personalialia: Deze gegevens zijn bedoeld om de alumniwerking van de Vrije Universiteit Brussel te verbeteren en de gegevensdatabank te optimaliseren.

Opvolging van de resultaten

Algemene resultaten van de alumni-enquête worden ter beschikking gesteld van de VUB-gemeenschap en de alumni via de website. Opleidingsraden ontvangen een meer gedetailleerd rapport voor de opleidingen waarvoor zij bevoegd zijn. Daarnaast wordt een geaggregeerd rapport gemaakt op instellingsniveau.

Van de opleidingsraden wordt verwacht dat zij de resultaten van de alumnibevraging bespreken op een Opleidingsraad en betrekken in hun kwaliteitszorgwerking. Hierbij kunnen ze worden ondersteund door de kwaliteitszorgmedewerkers. Opleidingsraden worden aangemoedigd om, naast deze centrale bevraging en de vertegenwoordiging in de Opleidingsraad, alumni in hun activiteiten te betrekken door middel van specifieke bevragingen, alumni-evenementen, gastlessen, werkveldbezoeken, enz.

3.6. Werkveldbevraging

Een bevraging van professionele en maatschappelijke partners kan input bieden over de relevantie van het curriculum, de competenties van afgestudeerden en de verbinding van de opleiding met haar professionele en maatschappelijke omgeving. Studenten worden immers voorbereid zowel op een academische als niet-academische loopbaan en de input van het werkveld is daarom erg waardevol. Daarnaast kan de band tussen de opleiding en het werkveld versterkt worden door de werkveldbevraging.

In functie van de informatie die de Opleidingsraad nodig heeft, bepaalt hij waar de focus van een werkveldbevraging ligt en op welke aspecten dieper ingegaan wordt. De bevraging kan specifiek gericht zijn op het werkveld van een opleiding of een cluster van opleidingen. De werkveldbevraging kan verder gericht zijn op een heel specifiek deel van het werkveld of op een zo breed mogelijke representatie van het hele werkveld. Mogelijke thema's die worden besproken bij een werkveldbevraging zijn het programma, de profilering van de opleiding, de eindcompetenties van de afgestudeerden, de opleidingsspecifieke leerresultaten, stages, samenwerking tussen de opleiding en het werkveld,

Verschillende methodes kunnen worden gebruikt om het werkveld te bevragen: actieve participatie van werkveldvertegenwoordigers aan een Opleidingsraad; een focusgesprek; een permanente klankbordgroep of adviesraad; een enquête .

Het actiegerichte verslag van deze bevraging wordt door de leden van de Opleidingsraad besproken. Zij bepalen welke acties dienen genomen te worden. Deze kunnen opgenomen worden in het strategieplan van de opleiding en/of aanpassingen op kortere termijn teweegbrengen.

3.7. Benchmarking

In het kader van onderwijskwaliteit is het niet enkel belangrijk om intern naar de opleiding te kijken, maar ook een blik naar buiten te werpen. De oefening waarbij de eigen opleiding vergeleken wordt met gelijkaardige opleidingen aan andere instellingen in binnen- en buitenland noemen we benchmarking. De resultaten van een benchmarking kunnen gebruikt worden bij de profilering van de opleiding en kunnen bijdragen aan een gefundeerde herziening van het programma.

De Opleidingsraad neemt het initiatief tot de benchmarking. Hij bepaalt zelf het aantal opleidingen dat betrokken wordt in de vergelijking en kiest ook welke opleidingen (zowel nationaal als internationaal) relevant zijn. Voor sommige domeinen bestaan ook studies of rapporten met aanbevelingen, opgesteld door vakorganisaties of overkoepelende projecten. Het is aangewezen om die ook te betrekken, in elk geval bij de verwerking van de resultaten van de benchmarkoefening. Datzelfde geldt vanzelfsprekend ook voor opleidingen die onderworpen zijn aan een beroepserkenning, waarvoor specifieke richtlijnen bestaan.

Het onderzoek spitst zich meestal toe op een vergelijking van (specifieke aspecten van) het curriculum met dat van gelijkaardige opleidingen aan andere instellingen. De oefening kan zich ook richten op andere aspecten, zoals leerresultaten, instroom, studiesucces, gerealiseerd eindniveau, masterproef, internationalisering, enz. De resultaten van de benchmarkoefening worden in een verslag opgenomen en in de Opleidingsraad besproken.

3.8. Opleidingsportfolio

Elke Opleidingsraad beschikt over een online opleidingsportfolio. Dit portfolio maakt het mogelijk om de informatie betreffende het onderwijs, het onderwijsbeleid en de kwaliteitszorg van de opleidingen aan de VUB, op het niveau van de opleidingsraden te centraliseren, toegankelijk te maken en actueel te houden. Het opleidingsportfolio draagt op die manier bij aan de transparantie en communicatie over opleidingen; kwaliteitsborging en -verbetering; en beleidsvorming en strategische planning.

Documentatie in het opleidingsportfolio wordt gebruikt voor het dossier voor het Peer Review panel, voor de beraadslaging van de KRO om tot een borgingsbesluit te komen, voor de interne opvolggesprekken, en i.f.v. permanente monitoring en ondersteuning. Opleidingsraden dienen daarom de vereiste documentatie in het opleidingsportfolio toe te voegen en actueel te houden. Daarnaast worden opleidingsraden aangemoedigd om het platform te gebruiken om de eigen informatiedoorstroom te ondersteunen.

Het opleidingsportfolio bevat minstens:

- Strategische informatie: Visie en profiel van de opleiding; Strategieplan; Verslagen van de Opleidingsraad; Samenstelling van de Opleidingsraad.
- Informatie over het programma: curricula (opleidingspagina), publieke informatie (opleidingspagina), domeinspecifieke leerresultaten (VKS), opleidingsspecifieke leerresultaten (CaLi).

- Opleidingsgebonden informatie: Alle actuele informatie die conform het Kwaliteitshandboek (*Kader voor Kwaliteitszorg*) en het Kader Peer Review en Opvolgggesprek (*Leidraad voor Peer Reviews en Leidraad voor het Intern Opvolgggesprek*) vereist zijn t.b.v. het Peer Review panel, het opvolgggesprek, en de Kwaliteitsraad Onderwijs.

Deel 4: Nieuwe opleidingen

De kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten beschreven in dit Kwaliteitshandboek zijn onverminderd van toepassing op nieuwe bachelor- en masteropleidingen die aan de Vrije Universiteit ingericht worden. De instap in de zesjaarlijkse kwaliteitscyclus wordt hieronder beschreven.

4.1. Erkenning na Toets Nieuwe Opleiding

Een positief toetsingsbesluit van de NVAO n.a.v. van een Toets Nieuwe Opleiding en een daaropvolgende erkenning van de Vlaamse Regering gelden als een eerste kwaliteitsbevestiging.⁹ Vanaf dat moment wordt de opleiding opgevolgd door een Opleidingsraad en ondersteund door Onderwijs en Studentenzaken. De nieuwe opleiding wordt idealiter opgenomen in een reeds bestaande Opleidingsraad. Indien een aparte Opleidingsraad wordt opgericht, is diens samenstelling conform het Centraal reglement betreffende de bestuurlijke inrichting en werking van de faculteiten van de Vrije Universiteit Brussel en worden de oprichting en de samenstelling onverwijld aan Onderwijs en Studentenzaken gemeld.

Binnen de **3 maanden** na het ontvangen van de formele erkenning van de Vlaamse Regering, stelt OS voor een eerste maal een **publieke informatie** op (zie 2.6.). Na akkoord van de Opleidingsraad wordt deze publieke informatie voor goedkeuring aan de Kwaliteitsraad Onderwijs bezorgd en na bekrachtiging door de Academische Raad op de opleidingspagina gepubliceerd door OS.

4.2. Opleidingsaccreditatie

De nieuwe erkende opleiding wordt geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het academiejaar waarin voor de eerste maal de voor de nieuwe opleiding bepaalde studieomvang geheel doorlopen werd. Vóór het verstrijken van deze periode doorloopt de opleiding een beoordelingsprocedure voor een opleidingsaccreditatie gecoördineerd door de NVAO¹⁰.

Uiterlijk 6 maanden na het definitieve positieve accreditatiebesluit, stelt de Opleidingsraad voor de eerste maal een **strategieplan** op volgens de richtlijnen beschreven in 2.2. De publieke informatie wordt op dat moment aangepast. De geactualiseerde publieke informatie wordt voor goedkeuring aan de Kwaliteitsraad Onderwijs bezorgd, samen met het strategieplan en het accreditatierapport. Na bekrachtiging door de Academische Raad wordt de publieke informatie op de opleidingspagina gepubliceerd door OS. Met het positieve accreditatiebesluit is de borging van de kwaliteit van de nieuwe opleiding bevestigd. De basiskwaliteit wordt als bevestigd beschouwd, tenzij uit signalen het tegendeel zou blijken.

4.3. Start kwaliteitscyclus

Vanaf de goedkeuring van het eerste strategieplan is de nieuwe opleiding in de kwaliteitscyclus ingebed (zie 2.1.) en wordt ze aan de Kwaliteitscycluskalender toegevoegd. Dit betekent dat er drie jaar na de goedkeuring van het eerste strategieplan een Intern Opvolggerek zal plaatsvinden (zie 2.4). Drie jaar daarna wordt een Peer Review (zie 2.3.) georganiseerd, met vervolgens een eerste Borgingsbesluit door het instellingsbestuur (zie 2.5.).

⁹ <https://www.nvao.net/nl/procedures/vlaanderen/toets-nieuwe-opleiding-op-maat-van-de-eigen-regie>

¹⁰ <https://www.nvao.net/nl/procedures/vlaanderen/opleidingsaccreditatie-op-maat-van-de-eigen-regie>

Deel 5 : Ondersteuning

Kwaliteitszorg is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de opleiding en de Opleidingsraad. De VUB ondersteunt opleidingen bij het opnemen van die verantwoordelijkheid. Binnen de kwaliteitscyclus zijn de **kwaliteitszorgmedewerkers** van Onderwijs en Studentenzaken het vaste aanspreekpunt voor de Opleidingsraad en de faculteit.

De kwaliteitszorgmedewerker ondersteunt in het bijzonder:

- het goede verloop van de kwaliteitscyclus: de kwaliteitszorgmedewerker begeleidt de Opleidingsraad bij de verschillende processen en instrumenten uit de kwaliteitscyclus en bewaakt mee de continuïteit en opvolging ervan;
- kwaliteitsverbetering op basis van signalen: de kwaliteitszorgmedewerker analyseert en synthetiseert informatie uit onder meer studentenfeedback, focusgesprekken, factsheets, Peer Reviews, benchmarking en andere kwaliteitszorginstrumenten en formuleert op basis daarvan gericht advies aan opleiding en faculteit;
- de verbinding tussen beleid en opleidingspraktijk: de kwaliteitszorgmedewerker ondersteunt opleidingen bij de vertaling van de onderwijsvisie en centrale en facultaire beleidsprioriteiten naar de eigen context. Omgekeerd brengt de kwaliteitszorgmedewerker ervaringen, signalen en ondersteuningsnoden uit opleidingen samen en voedt daarmee het facultaire en centrale onderwijsbeleid.

De kwaliteitszorgmedewerkers van OS fungeren daarmee als liaison tussen Opleidingsraad, faculteit en Onderwijs en Studentenzaken, maar nemen het eigenaarschap voor onderwijskwaliteit niet over van de opleiding. Waar verdere gespecialiseerde ondersteuning nodig is, helpt de kwaliteitszorgmedewerker mee de verbinding te leggen met de relevante expertise binnen de VUB.

Onderwijskundige, administratieve en juridische ondersteuning

Naast de begeleiding binnen de kwaliteitscyclus kunnen lesgevers, opleidingsteams en Opleidingsraden rechtstreeks gebruikmaken van gespecialiseerde ondersteuning:

- **Curriculum- en onderwijsontwikkeling**: ondersteuning bij curriculumontwerp en -herziening, onderwijs- en evaluatievormen, onderwijsinnovatie en professionalisering is beschikbaar via [Onderwijsondersteuning](#).
- **Studentgerelateerde ondersteuning**: informatie en ondersteuning rond onder meer studiebegeleiding, diversiteit, toegankelijkheid, studenten in kwetsbare situaties en redelijke aanpassingen is beschikbaar via de kanalen van [Studiebegeleiding](#). Informatie over studentenvoorzieningen, studentenleven en studentenbeleid is te vinden via [Studentenzaken](#).
- **Onderwijsadministratieve vragen**: voor procedures rond inschrijving, studievoortgang, examens, curricula en andere onderwijsadministratieve processen kan een beroep worden gedaan op [Onderwijs- en Studentenadministratie](#) en de geldende reglementen.
- **Juridische vragen**: voor de juridische interpretatie van onderwijsregelgeving en complexe procedurele dossiers kan een beroep worden gedaan op [Legal OS](#).

Een overkoepelend overzicht van het actuele onderwijsbeleid, team en contactpersonen, en de beschikbare ondersteuningskanalen is te vinden op [Onderwijs en Studentenzaken](#).

Annex 1

Kwaliteitskenmerken en ESG-mapping

A. KWALITEITSKENMERKEN

De Codex Hoger Onderwijs omschrijft acht kwaliteitskenmerken die samen richting geven aan de beoordeling van de kwaliteit van opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs. De VUB neemt deze kwaliteitskenmerken als referentiekader op in haar eigen regie voor kwaliteitszorg en borgt dat ze doorheen de kwaliteitscyclus systematisch aan bod komen.

Hieronder worden per kwaliteitskenmerk de voornaamste kwaliteitszorginstrumenten weergegeven die inzicht bieden in (aspecten van) het kenmerk. De handvaten waarvan opleidingen of docenten gebruik kunnen maken, worden eveneens vermeld. De opgenomen instrumenten alsook de handvaten zijn indicatief en niet limitatief. Ze geven de belangrijkste domeinen weer waarin elk kwaliteitskenmerk zich in de opleiding en instelling concretiseert en waarop de opleiding en instelling via de kwaliteitscyclus gericht informatie verzamelt, analyseert en opvolgt. Daarnaast komen de kwaliteitskenmerken tot uiting in de kwaliteitszorgprocessen. De kwaliteitskenmerken komen aan bod zowel in de **Peer Review**, **het Intern Opvolggesprek** als **het strategieplan**.

KWALITEITSKENMERK 1

De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie.

Kwaliteitszorginstrumenten die inzicht geven in dit kwaliteitskenmerk

Alumnibevraging	maakt zichtbaar in welke mate afgestudeerden de beoogde leerresultaten herkennen in hun professionele praktijk.
Benchmarking	maakt vergelijking mogelijk van niveau, inhoud en oriëntatie met verwante opleidingen in binnen- en buitenland.
Opleidingsmatrix	toont de samenhang tussen opleidingsonderdelen, leerresultaten en evaluatie, en maakt zichtbaar of de leerresultaten coherent en dekkend zijn uitgewerkt.
Werkveldbevraging	geeft aan in welke mate de leerresultaten aansluiten bij verwachtingen uit het professionele veld.

Bijkomende handvaten

- VUB Onderwijsvisie
- Visie en profilering van de opleiding
- Richtlijnen voor curriculumopbouw
- Richtlijnen voor het opstellen van opleidingsspecifieke leerresultaten
- Evaluatiebeleid

KWALITEITSKENMERK 2

Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant.

Kwaliteitszorginstrumenten die inzicht geven in dit kwaliteitskenmerk

Benchmarking	maakt zichtbaar hoe actueel het curriculum is en hoe de opleiding zich positioneert t.o.v. verwante opleidingen.
Focusgesprekken	leveren verdiepend kwalitatief inzicht in de samenhang en relevantie van het curriculum, en de mate waarin het curriculum aansluit bij actuele tendensen.
Opleidingsmatrix	maakt zichtbaar hoe leerlijnen zijn opgebouwd en waar inhoudelijke accenten liggen.
Studentenfeedback	geeft aan hoe studenten de relevantie van de vakken en samenhang van het curriculum ervaren.
Werkveldbevraging	toetst of de opleiding voldoende inspeelt op evoluties in de beroepspraktijk en maatschappelijke verwachtingen.
Alumnibevraging	peilt bij pas afgestudeerden naar aansluiting op de arbeidsmarkt en aanwezigheid van relevante maatschappelijke thema's.

Bijkomende handvaten

- VUB Onderwijsvisie
- Richtlijnen voor curriculumopbouw

KWALITEITSKENMERK 3

De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen.

Kwaliteitszorginstrumenten die inzicht geven in dit kwaliteitskenmerk

Factsheets	verschaffen kwantitatief inzicht in onder meer trends in studierendement, slaagcijfers en mogelijke knelpunten m.b.t. studeerbaarheid van het curriculum.
Focusgesprekken	brengen verdiepende informatie aan over studeerbaarheid, begeleiding en communicatie binnen de opleiding.
Opleidingsmatrix	maakt het mogelijk om na te gaan welke lesgevers via hun opleidingsonderdelen bijdragen aan welke leerresultaten en ondersteunt de analyse van de afstemming tussen onderwijsinhoud en docentinzet.
Studentenfeedback	biedt inzicht in hoe studenten de kwaliteit van de begeleiding, didactische aanpak, communicatie en ondersteuning bij het behalen van leerresultaten ervaren hebben.

Bijkomende handvaten

- Personeelsbeleid
- Onderwijsprofessionaliseringstraject
- Ondersteuningsmateriaal voor lesgevend personeel

KWALITEITSKENMERK 4

De opleiding biedt de studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding.

Kwaliteitszorginstrumenten die inzicht geven in dit kwaliteitskenmerk

<i>Factsheets</i>	kunnen inzicht bieden in welke groepen studenten moeilijkheden ondervinden die hun slaagkansen kunnen beïnvloeden.
<i>Focusgesprekken</i>	geven verdiepend inzicht in de toegankelijkheid, bruikbaarheid en zichtbaarheid van ondersteunende voorzieningen en begeleiding.
<i>Studentenfeedback</i>	maakt duidelijk hoe studenten de bereikbaarheid, kwaliteit en effectiviteit van de begeleiding en voorzieningen ervaren.

Bijkomende handvaten

- VUB Onderwijsvisie
- Studiebegeleiding
- Studentenvoorzieningen

KWALITEITSKENMERK 5

De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang.

Kwaliteitszorginstrumenten die inzicht geven in dit kwaliteitskenmerk

<i>Factsheets</i>	bieden informatie over mogelijke drempels in het curriculum die de studievoortgang kunnen beïnvloeden.
<i>Focusgesprekken</i>	leveren verdieping over de mate waarin werkvormen, leermiddelen en digitale ondersteuning actief leren bevorderen.
<i>Opleidingsmatrix</i>	maakt zichtbaar hoe werkvormen en evaluatievormen doorheen het curriculum bijdragen aan het bereiken van de beoogde leerresultaten en in welke mate zelfstandigheid en/of participatie van studenten opgebouwd wordt.
<i>Studentenfeedback</i>	geeft aan hoe studenten de onderwijsleeromgeving en de mate van actieve participatie ervaren.

Bijkomende handvaten

- VUB Onderwijsvisie
- Onderwijs- en examenreglement
- Richtlijnen opleidingsonderdeelfiches
- Evaluatiebeleid
- Het leerplatform

KWALITEITSKENMERK 6

De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten.

Kwaliteitszorginstrumenten die inzicht geven in dit kwaliteitskenmerk

Focusgesprekken	bieden kwalitatief inzicht in de afstemming tussen leerdoelen van de opleiding, onderwijsactiviteiten en evaluatievormen.
Opleidingsmatrix	maakt de relatie zichtbaar tussen leerresultaten, opleidingsonderdelen en evaluatie, en ondersteunt de analyse van dekking en spreiding van beoordeling in het curriculum.
Studentenfeedback	toont hoe studenten de transparantie, relevantie en billijkheid van de beoordeling ervaren, en in welke mate die beoordeling het leerproces ondersteunt.

Bijkomende handvaten

- Evaluatiebeleid
- Ondersteuningsmateriaal voor lesgevend personeel.
- Richtlijnen opleidingsonderdeelfiches
- Richtlijnen curriculumopbouw

KWALITEITSKENMERK 7

De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan.

Kwaliteitszorginstrumenten die inzicht geven in dit kwaliteitskenmerk

Focusgesprekken	leveren verdieping over de begrijpelijkheid, volledigheid en toegankelijkheid van informatie voor verschillende studentengroepen.
Studentenfeedback	maakt zichtbaar in welke mate informatie over programma, studietraject, opleidingsonderdelen en procedures helder, tijdig en bruikbaar is.

Deze instrumenten tonen ook waar informatie versnipperd, onvolledig of moeilijk vindbaar is.

Bijkomende handvaten

- Evaluatiebeleid
- Richtlijnen opleidingsonderdeelfiches
- Canvas-leerplatform

KWALITEITSKENMERK 8

Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

Alle kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten dragen bij tot dit kwaliteitskenmerk.

De publieke informatie over de kwaliteit van de opleiding is het resultaat van de samenhangende verwerking van informatie en inzichten uit de verschillende kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten. Een overzicht van sterktes, ontwikkelkansen en huidige acties wordt na validatie op de publieke website van de VUB gepubliceerd.

Bijkomende handvaten

- Kader voor kwaliteitszorg aan de VUB
- Leidraad voor Peer Reviews
- Leidraad voor het Intern Opvolgesprek
- Opleidingspagina's op www.vub.be

B. ESG-MAPPING

De Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)¹ vormen het gemeenschappelijke Europese referentiekader voor kwaliteitszorg in het hoger onderwijs. Part 1 van de ESG bevat tien standaarden voor de interne kwaliteitszorg van instellingen. Het VUB-kwaliteitszorgsysteem sluit bij deze standaarden aan.

Hieronder wordt per ESG-standaard weergegeven via welke VUB-kwaliteitszorgprocessen en -instrumenten deze wordt opgenomen en opgevolgd. De standaarden worden geparafraseerd. Waar relevant worden ook andere institutionele kaders en processen vermeld die mee bijdragen aan de realisatie van de standaard. De mapping is indicatief en niet limitatief: verschillende elementen van het VUB-kwaliteitszorgsysteem dragen gezamenlijk bij aan meerdere ESG-standaarden. De mapping maakt zichtbaar hoe de ESG geïntegreerd zijn in de bredere regie voor onderwijskwaliteit en kwaliteitsborging.

ESG PART 1 ²	VUB KWALITEITSBELEID
ESG 1.1 – Beleid voor kwaliteitszorg De instelling beschikt over een formeel beleid voor kwaliteitszorg dat deel uitmaakt van haar strategisch beleid. Interne belanghebbenden ontwikkelen en implementeren dit beleid via passende structuren en processen; ook externe belanghebbenden worden betrokken.	• Het formele kwaliteitsbeleid is vastgelegd in het Kader voor kwaliteitszorg. Het kader beschrijft expliciet de principes, verantwoordelijkheden en kwaliteitscyclus. • Gedeeld eigenaarschap is verankerd via de verantwoordelijkheden van docent, Opleidingsraad, faculteit, centrale beleidsorganen en KRO. Studenten, alumni, professionele en maatschappelijke partners en externe deskundigen worden structureel betrokken. • De kwaliteitscyclus verbindt bovendien de onderwijsvisie en het centrale en facultaire beleid met de werking van de opleidingen.
ESG 1.2 – Ontwerp en goedkeuring van opleidingen De instelling beschikt over processen voor het ontwerpen en formeel goedkeuren van opleidingen. Opleidingen hebben duidelijke doelstellingen en leerresultaten op het juiste kwalificatieniveau en worden ontwikkeld met betrokkenheid van studenten en andere belanghebbenden.	• De Opleidingsraad bewaakt visie, profilering, leerresultaten, samenhang en studeerbaarheid van het curriculum. • De opleidingsmatrix, benchmarking en input van studenten, alumni en professionele en maatschappelijke partners ondersteunen curriculumontwikkeling. • Formele curriculumwijzigingen verlopen via het Reglement curriculumbeheer. Voor nieuwe bachelor- en masteropleidingen beschrijft het kwaliteitskader bovendien de aansluiting tussen Toets Nieuwe Opleiding, accreditatie en de reguliere VUB-kwaliteitscyclus.
ESG 1.3 – Studentgericht leren, onderwijs en evalueren De instelling verzekert dat opleidingen studenten stimuleren om een actieve rol in het leerproces op te nemen en dat onderwijs- en evaluatiepraktijken daarbij aansluiten. Evaluatie	• Studentgericht leren en actieve participatie zijn ingebed in de VUB-onderwijsvisie en worden in de kwaliteitscyclus opgevolgd via onder meer studentenfeedback, focusgesprekken, opleidingsmatrix, strategieplan en Peer Review.

¹ Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG), 2015, <https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/>

² De formuleringen in deze tabel zijn Nederlandse parafraseringen van Part 1 van de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG, 2015). Voor de officiële formulering wordt verwezen naar de Engelstalige brontekst.

gebeurt op een passende, transparante en consistente wijze.	• De Opleidingsraad is verantwoordelijk voor afspraken rond evaluatiebeleid. • De kwaliteitscyclus besteedt expliciet aandacht aan de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van evaluatie en aan de borging van het gerealiseerde eindniveau.
ESG 1.4 – Toelating, studievoortgang, erkenning en certificering De instelling past vooraf bepaalde en gepubliceerde regels consequent toe voor alle fasen van de studentenloopbaan, waaronder toelating, studievoortgang, erkenning en diplomering.	• De formele procedures hiervoor zijn vastgelegd in het Onderwijs- en Examenreglement • Binnen de kwaliteitscyclus worden vooral studievoortgang en mogelijke knelpunten systematisch opgevolgd via factsheets, monitoring van studierendement, studentenfeedback, strategieplannen, Peer Reviews en Interne Opvolggesprekken. • Studie(traject)begeleiding ondersteunt opleidingen en studenten bij deze processen.
ESG 1.5 – Onderwijzend personeel De instelling verzekert de deskundigheid van haar lesgevers en hanteert eerlijke en transparante processen voor aanstelling en ontwikkeling van personeel. Zij creëert omstandigheden die voortdurende professionele ontwikkeling ondersteunen.	• Het kwaliteitskader legt verantwoordelijkheden van docenten voor kwaliteitsvol onderwijs en permanente reflectie vast. • De Opleidingsraad bewaakt het functioneren van het docententeam en stimuleert onderwijsprofessionalisering. • Studentenfeedback, Peer Review en strategieplannen leveren signalen over onder meer docentcapaciteit, expertise en professionaliseringsnoden. • OS biedt een gedifferentieerd aanbod voor onderwijsprofessionalisering en ondersteuning. • Personeelsaanstelling en -evaluatie worden aanvullend geregeld via het personeelsbeleid en de toepasselijke personeelsreglementen.
ESG 1.6 – Leermiddelen en studentenondersteuning De instelling beschikt over voldoende en toegankelijke leermiddelen en houdt daarbij rekening met de diversiteit van de studentenpopulatie en verschillende onderwijs- en leervormen.	• De beschikbaarheid en kwaliteit van voorzieningen, begeleiding en ondersteuning worden opgevolgd via studentenfeedback, focusgesprekken, factsheets, strategieplannen, Peer Reviews en Interne Opvolggesprekken. • In de Peer Review behoren voorzieningen en studiebegeleiding expliciet tot de mogelijke gespreksthema's. • Opleidingen kunnen daarnaast beroep doen op onder meer Studiebegeleiding, Onderwijsondersteuning en andere centrale dienstverlening.
ESG 1.7 – Informatiebeheer De instelling verzamelt, analyseert en gebruikt relevante informatie voor het doeltreffend beheer en de voortdurende verbetering van haar opleidingen en activiteiten.	• Datagedreven en signaalgestuurd werken is een expliciet principe van de VUB-kwaliteitszorg. • Informatie wordt verzameld via onder meer factsheets, studentenfeedback, focusgesprekken, alumni- en werkveldbevragingen, benchmarking en opleidingsmatrix. • Signalen worden steeds contextueel geïnterpreteerd en vormen input voor reflectie, ondersteuning en bijsturing. • Het opleidingsportfolio centraliseert relevante informatie en ondersteunt navolgbaarheid doorheen Peer Review, Intern Opvolggesprek en borging.

ESG 1.8 – Publieke informatie De instelling publiceert duidelijke, correcte, objectieve, actuele en gemakkelijk toegankelijke informatie over haar activiteiten en opleidingen.	• Voor iedere opleiding wordt publieke informatie over de onderwijskwaliteit beschikbaar gesteld via de opleidingspagina. Deze bevat onder meer sterktes, ontwikkelkansen, prioritaire acties, de kwaliteitscyclus en een link naar het borgingsbesluit. • De informatie is navolgbaar naar resultaten uit de kwaliteitscyclus en wordt naar aanleiding van borgingsbesluiten en, waar nodig, tussentijds geactualiseerd.
ESG 1.9 – Continue monitoring en periodieke evaluatie van opleidingen De instelling monitort haar opleidingen continu en evalueert ze periodiek om na te gaan of doelstellingen worden bereikt en de opleiding blijft beantwoorden aan behoeften van studenten en samenleving. Bevindingen leiden tot voortdurende verbetering.	• Elke Opleidingsraad werkt met een driejarig strategieplan en volgt continu informatie en signalen uit kwaliteitszorginstrumenten op. • Om de zes jaar vindt een Peer Review plaats; drie jaar later volgt een Intern Opvolggesprek. • De Opleidingsraad vertaalt bevindingen naar ontwikkelprioriteiten en volgt waar mogelijk ook het effect van acties op. • De KRO beoordeelt periodiek zowel de kwaliteit van de opleiding als de werking van de Opleidingsraad, waarna een formeel borgingsbesluit volgt.
ESG 1.10 – Cyclische externe kwaliteitszorg De instelling ondergaat op cyclische basis externe kwaliteitszorg overeenkomstig de ESG en houdt bij volgende cycli rekening met de voortgang sinds de vorige externe beoordeling.	• De VUB wordt zesjaarlijks extern geëvalueerd via de NVAO-instellingsreview, waarin de eigen regie voor kwaliteitsborging extern wordt beoordeeld. • Nieuwe opleidingen doorlopen daarnaast een Toets Nieuwe Opleiding en opleidingsaccreditatie. • Waar van toepassing kunnen opleidingen ook externe visitatie- of accreditatieprocedures doorlopen. Bevindingen uit externe beoordelingen worden opgenomen in de VUB-kwaliteitscyclus en meegenomen in strategieplannen, opvolging en verdere kwaliteitsborging.

Annex 5

Kwaliteitscyclus- kalender

2027-2028 t/m 2033-2034

Vrije Universiteit Brussel

Auteur: Onderwijs & Studentenzaken
Goedgekeurd door de Academische Raad op 07/09/2026

De kwaliteitscyclus van de Vrije Universiteit Brussel voorziet voor elke opleiding om de zes jaar een Peer Review en een Intern Opvolgggesprek. Deze kalender geeft per opleiding(sraad) aan wanneer de Peer Review en het Opvolgggesprek plaatsvinden.

Najaar 2027 (semester 1 - 2027-2028)

Peer Review

Criminologische Wetenschappen (RC)

BSc Criminologische wetenschappen
MSc Criminologische wetenschappen

Industriële Wetenschappen (IR)

BSc Industriële wetenschappen
MSc Industriële wetenschappen: elektronica-ICT
MSc Industriële wetenschappen: elektromechanica

Bachelor Ingenieurswetenschappen (IR) ⁱ

BSc Ingenieurswetenschappen

Bachelor Ingenieurswetenschappen: Architectuur (IR) ⁱ

BSc Ingenieurswetenschappen: architectuur (IR)

Ingenieurswetenschappen: Architectuur en Ingenieurswetenschappen: Bouwkunde (IR) ⁱ

MSc Ingenieurswetenschappen: architectuur
MSc Architectural Engineering (interuniversitair)
MSc Ingenieurswetenschappen: bouwkunde
MSc Civil Engineering (interuniversitair)

Opvolgggesprek

Geografie (WE)

BSc Geografie

Stedenbouw en Ruimtelijke Planning (WE)

MSc Stedenbouw en Ruimtelijke Planning

Lichamelijke Opvoeding en Bewegingswetenschappen (LK)

BSc Lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen
MSc Bewegings- en sportwetenschappen

Voorjaar 2028 (semester 2 - 2027-2028)

Peer Review

Psychologie (PE)

BSc Psychologie
MSc Psychologie

Educatiwetenschappen (PE)

BSc Agogische wetenschappen
MSc Agogische wetenschappen
MSc Onderwijskunde
MSc Educational Sciences

Wiskunde (WE)

BSc Wiskunde
MSc Wiskunde (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: chemie en materialen (IR) ⁱ

MSc Ingenieurswetenschappen: chemie en materialen
MSc Chemical and Materials Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie (IR) ⁱ

MSc Ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie
MSc Electrical Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek (IR) ⁱ

MSc Ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek
MSc Electromechanical Engineering (interuniversitair)

Opvolggesprek

Communicatiewetenschappen (ES)

BSc Communicatiewetenschappen
MSc Communicatiewetenschappen
MSc Communication Studies

Toegepaste Taalkunde (LW)

BA Toegepaste taalkunde
MA Journalistiek
MA Vertalen
MA Tolken

Biologie (WE)

BSc Biologie
MSc Biologie
MSc Biology

Management en Beleid van de Gezondheidszorg (GF)

MSc Management en beleid van de gezondheidszorg

Najaar 2028 (semester 1 - 2028-2029)

Peer Review

TEW/TEW:HI (ES)

BSc Toegepaste economische wetenschappen
MSc Toegepaste economische wetenschappen
BSc Toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur
MSc Toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur

Business Economics/Business Engineering (ES)

BSc Business Economics
MSc International Business
MSc Business Engineering: Business and Technology

Bedrijfskunde/Management (ES)

MSc Bedrijfskunde
MSc Management

Ingenieurswetenschappen: fotonica (IR) ⁱ

MSc Ingenieurswetenschappen: fotonica
Master of Science in Photonics Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: toegepaste computerwetenschappen (IR) ⁱ

MSc Ingenieurswetenschappen: toegepaste computerwetenschappen
MSc Applied Sciences and Engineering: Applied Computer Science

Opvolgesprek

Geneeskunde (GF)

BSc Geneeskunde
MMed Geneeskunde

Gerontologie (GF)

MSc Management, zorg en beleid in de gerontologie
MSc Gerontological Sciences (research master)

Sociaal recht (RC)

LL.M. Sociaal recht (MNM)

Voorjaar 2029 (semester 2 - 2028-2029)

Peer Review

Kunstwetenschappen en Archeologie (LW)

BA Kunstwetenschappen en archeologie

MA Kunstwetenschappen en archeologie

Geschiedenis (LW)

BA Geschiedenis

MA Geschiedenis

BSc Computerwetenschappen (WE)

BSc Computerwetenschappen

MSc Computerwetenschappen + Toegepaste Informatica (WE)

MSc Ingenieurswetenschappen: computerwetenschappen

MSc Applied Sciences and Engineering: Computer Science

MSc Toegepaste informatica

Revalidatiewetenschappen en Kinesithérapie (LK)

BSc Revalidatiewetenschappen en kinesithérapie

MSc Revalidatiewetenschappen en kinesithérapie

Opvolggesprek

Chemie (WE)

BSc Chemie

MSc Chemie

MSc Chemistry (interuniversitair)

Bio-ingenieurswetenschappen (WE)

BSc Bio-ingenieurswetenschappen

MSc Bio-ingenieurswetenschappen: cel- en genbiotechnologie

MSc Bio-ingenieurswetenschappen: chemie en bioprocestechnologie

Politieke Wetenschappen en Sociologie (ES)

BSc Politieke Wetenschappen en sociologie

Politieke Wetenschappen (ES)

MSc Politieke wetenschappen

MSc Political Science: European and International Governance

Sociologie (ES)

MSc Sociologie

Najaar 2029 (semester 1 - 2029-2030)

Peer Review

Specialistische Geneeskunde (GF)

MMed Specialistische geneeskunde (MNM)

European Governance (IES)

MSc European Governance (MNM)

Fysica en Sterrenkunde (WE)

BSc Fysica en sterrenkunde

MSc Physics and Astronomy (interuniversitair)

MILO (MILO)

Educatieve master Cultuurwetenschappen; Economie; Gedragwetenschappen; Gezondheidswetenschappen; Lichamelijke opvoeding; Maatschappijwetenschappen; Talen; Wetenschappen en Technologie
MA Basisonderwijs

Opvolgggesprek

Internationaal en Europees recht (RC)

LL.M. Internationaal en Europees recht (MNM)

Urban Studies (WE)

MSc Urban Studies (interuniversitair)

Farmaceutische Wetenschappen (GF)

BSc Farmaceutische wetenschappen

MSc Farmaceutische zorg

MSc Geneesmiddelenontwikkeling

Voorjaar 2030 (semester 2 - 2029-2030)

Peer Review

BA Taal- en Letterkunde (LW)

BA Taal- en letterkunde

BA Linguistics and Literary Studies

MA Taal- en Letterkunde (LW)

MA Taal- en letterkunde

MA Linguistics and Literary Studies

Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen (LW)

BA Wijsbegeerte en moraalwetenschappen

MA Wijsbegeerte en moraalwetenschappen

Disaster Medicine (GF)

MSc Disaster Medicine (MNM, interuniversitair)

Oceans & Lakes (WE)

MSc Marine and Lacustrine Science and Management (interuniversitair)

Biomedische Wetenschappen (GF)

BSc Biomedische wetenschappen

MSc Biomedische wetenschappen

Opvolggesprek

Rechten (RC)

LL.B. Rechten

LL.M. Rechten

Molecular Biology (WE)

MSc Molecular Biology (interuniversitair)

Notariaat (RC)

LL.M. Notariaat (MNM)

International and European Law (IES)

LL.M. International and European Law (MNM)

BSc Social Sciences (ES)

BSc Social Sciences (interuniversitair)

Najaar 2030 (semester 1 – 2030-2031)

Peer Review

Geografie (WE)

BSc Geografie

Stedenbouw en ruimtelijke planning (WE)

MSc Stedenbouw en ruimtelijke planning

Lichamelijke Opvoeding en bewegingswetenschappen (LK)

BSc Lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen

MSc Bewegings- en sportwetenschappen

Opvolggesprek

Criminologische Wetenschappen (RC)

BSc Criminologische wetenschappen

MSc Criminologische wetenschappen

Industriële wetenschappen (IR)

BSc Industriële wetenschappen

MSc Industriële wetenschappen: elektronica-ICT

MSc Industriële wetenschappen: elektromechanica

Bachelor Ingenieurswetenschappen (IR)

BSc Ingenieurswetenschappen

Bachelor Ingenieurswetenschappen: Architectuur (IR)

BSc Ingenieurswetenschappen: architectuur (IR)

Ingenieurswetenschappen: Architectuur en Ingenieurswetenschappen: Bouwkunde (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: architectuur

MSc Architectural Engineering (interuniversitair)

MSc Ingenieurswetenschappen: bouwkunde

MSc Civil Engineering (interuniversitair)

BSc Artificiële Intelligentie (WE)

BSc Artificiële Intelligentie

Voorjaar 2031 (semester 2 – 2030-2031)

Peer Review

Communicatiewetenschappen (ES)

BSc Communicatiewetenschappen
MSc Communicatiewetenschappen
MSc Communication Studies

Toegepaste Taalkunde (LW)

BA Toegepaste taalkunde
MA Journalistiek
MA Vertalen
MA Tolken

Biologie (WE)

BSc Biologie
MSc Biologie
MSc Biology

Management en Beleid van de Gezondheidszorg (GF)

MSc Management en beleid van de gezondheidszorg

Opvolgesprek

Psychologie (PE)

BSc Psychologie
MSc Psychologie

Educatiewetenschappen (PE)

BSc Agogische wetenschappen
MSc Agogische wetenschappen
MSc Onderwijskunde
MSc Educational Sciences

Wiskunde (WE)

BSc Wiskunde
MSc Wiskunde (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: chemie en materialen (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: chemie en materialen
MSc Chemical and Materials Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie
MSc Electrical Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek
MSc Electromechanical Engineering (interuniversitair)

Najaar 2031 (semester 1 – 2031-2032)

Peer Review

Geneeskunde (GF)

BSc Geneeskunde

MMed Geneeskunde

Gerontologie (GF)

MSc Management, zorg en beleid in de gerontologie

MSc Gerontological Sciences (research master)

Sociaal recht (RC)

LL.M. Sociaal recht (MNM)

Opvolggesprek

TEW/TEW:HI (ES)

BSc Toegepaste economische wetenschappen

MSc Toegepaste economische wetenschappen

BSc Toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur

MSc Toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur

Business Economics/Business Engineering (ES)

BSc Business Economics

MSc International Business

MSc Business Engineering: Business and Technology

Bedrijfskunde/Management (ES)

MSc Bedrijfskunde

MSc Management

Ingenieurswetenschappen: fotonica (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: fotonica

Master of Science in Photonics Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: toegepaste computerwetenschappen (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: toegepaste computerwetenschappen

MSc Applied Sciences and Engineering: Applied Computer Science

Voorjaar 2032 (semester 2 – 2031-2032)

Peer Review

Chemie (WE)

BSc Chemie
MSc Chemie
MSc Chemistry (interuniversitair)

Bio-ingenieurswetenschappen (WE)

BSc Bio-ingenieurswetenschappen
MSc Bio-ingenieurswetenschappen: cel- en genbiotechnologie
MSc Bio-ingenieurswetenschappen: chemie en bioprocestechnologie

Politieke Wetenschappen en Sociologie (ES)

BSc Politieke Wetenschappen en sociologie

Politieke Wetenschappen (ES)

MSc Politieke wetenschappen
MSc Political Science: European and International Governance

Sociologie (ES)

MSc Sociologie

Opvolggesprek

Kunstwetenschappen en Archeologie (LW)

BA Kunstwetenschappen en archeologie
MA Kunstwetenschappen en archeologie

Geschiedenis (LW)

BA Geschiedenis
MA Geschiedenis

BSc Computerwetenschappen (WE)

BSc Computerwetenschappen

MSc Computerwetenschappen + Toegepaste Informatica (WE)

MSc Ingenieurswetenschappen: computerwetenschappen
MSc Applied Sciences and Engineering: Computer Science
MSc Toegepaste informatica

Revalidatiewetenschappen en Kinesithérapie (LK)

BSc Revalidatiewetenschappen en kinesithérapie
MSc Revalidatiewetenschappen en kinesithérapie

Najaar 2032 (semester 1 – 2032-2033)

Peer Review

Internationaal en Europees recht (RC)

LL.M. Internationaal en Europees recht (MNM)

Urban Studies (WE)

MSc Urban Studies (interuniversitair; internationale en residentiële variant)

Farmaceutische Wetenschappen (GF)

BSc Farmaceutische wetenschappen

MSc Farmaceutische zorg

MSc Geneesmiddelenontwikkeling

Opvolggereprek

Specialistische Geneeskunde (GF)

MMed Specialistische geneeskunde (MNM)

European Governance (IES)

MSc European Governance (MNM)

Fysica en Sterrenkunde (WE)

BSc Fysica en sterrenkunde

MSc Physics and Astronomy (interuniversitair)

MILO

Educatieve master Cultuurwetenschappen; Economie; Gedragwetenschappen; Gezondheidswetenschappen; Lichamelijke opvoeding; Maatschappijwetenschappen; Talen; Wetenschappen en Technologie

MA Basisonderwijs

Voorjaar 2033 (semester 2 – 2032-2033)

Peer Review

Rechten (RC)

LL.B. Rechten

LL.M. Rechten

Molecular Biology (WE)

MSc Molecular Biology (interuniversitair)

Notariaat (RC)

LL.M. Notariaat (MNM)

International and European Law (IES)

LL.M. International and European Law (MNM)

BSc Social Sciences (ES)

BSc in Social Sciences (interuniversitair)

Opvolggesprek

BA Taal- en Letterkunde (LW)

BA Taal- en letterkunde

BA Linguistics and Literary Studies

MA Taal- en Letterkunde (LW)

MA Taal- en letterkunde

MA Linguistics and Literary Studies

Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen (LW)

BA Wijsbegeerte en moraalwetenschappen

MA Wijsbegeerte en moraalwetenschappen

Disaster Medicine (GF)

MSc Disaster Medicine (MNM, interuniversitair)

Oceans & Lakes (WE)

MSc Marine and Lacustrine Science and Management (interuniversitair)

Biomedische Wetenschappen (GF)

BSc Biomedische wetenschappen

MSc Biomedische wetenschappen

Najaar 2033 (semester 1 – 2033-2034)

Peer Review

Criminologische Wetenschappen (RC)

BSc Criminologische wetenschappen

MSc Criminologische wetenschappen

Industriële wetenschappen (IR)

BSc Industriële wetenschappen

MSc Industriële wetenschappen: elektronica-ICT

MSc Industriële wetenschappen: elektromechanica

Bachelor Ingenieurswetenschappen (IR)

BSc Ingenieurswetenschappen

Bachelor Ingenieurswetenschappen: Architectuur (IR)

BSc Ingenieurswetenschappen: architectuur (IR)

Ingenieurswetenschappen: Architectuur en Ingenieurswetenschappen: Bouwkunde (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: architectuur

MSc Architectural Engineering (interuniversitair)

MSc Ingenieurswetenschappen: bouwkunde

MSc Civil Engineering (interuniversitair)

BSc Artificiële Intelligentie (WE)

BSc Artificiële Intelligentie

Opvolggesprek

Geografie (WE)

BSc Geografie

Stedenbouw en ruimtelijke planning (WE)

MSc Stedenbouw en ruimtelijke planning

Lichamelijke Opvoeding en bewegingswetenschappen (LK)

BSc Lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen

MSc Bewegings- en sportwetenschappen

Voorjaar 2034 (semester 2 – 2033-2034)

Peer Review

Psychologie (PE)

BSc Psychologie
MSc Psychologie

Educatiwetenschappen (PE)

BSc Agogische wetenschappen
MSc Agogische wetenschappen
MSc Onderwijskunde
MSc Educational Sciences

Wiskunde (WE)

BSc Wiskunde
MSc Wiskunde (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: chemie en materialen (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: chemie en materialen
MSc Chemical and Materials Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie
MSc Electrical Engineering (interuniversitair)

Ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek (IR)

MSc Ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek
MSc Electromechanical Engineering (interuniversitair)

Opvolggesprek

Communicatiewetenschappen (ES)

BSc Communicatiewetenschappen
MSc Communicatiewetenschappen
MSc Communication Studies

Toegepaste Taalkunde (LW)

BA Toegepaste taalkunde
MA Journalistiek
MA Vertalen
MA Tolken

Biologie (WE)

BSc Biologie
MSc Biologie
MSc Biology

Management en Beleid van de Gezondheidszorg (GF)

MSc Management en beleid van de gezondheidszorg

ⁱ Onder voorbehoud: deze Peer Reviews vinden enkel plaats indien de evaluatie niet langer door de Commission des Titres d'Ingénieurs (CTI) gebeurt.

Opleidingsraad	2026-2027		2027-2028		2028-2029		2029-2030		2030-2031		2031-2032		2032-2033		2033-2034	
	Najaar 2026	Voorjaar 2027	Najaar 2027	Voorjaar 2028	Najaar 2028	Voorjaar 2029	Najaar 2029	Voorjaar 2030	Najaar 2030	Voorjaar 2031	Najaar 2031	Voorjaar 2032	Najaar 2032	Voorjaar 2033	Najaar 2033	Voorjaar 2034
Criminologische Wetenschappen (RC)			PR						OG						PR	
Industriële wetenschappen (IR)			PR						OG						PR	
BSc Ingenieurswetenschappen (IR)			PR						OG						PR	
BSc Ingenieurswetenschappen: architectuur (IR)			PR						OG						PR	
MSc Ingenieurswetenschappen: bouwkunde (CE) + architectuur (AE) (IR)			PR						OG						PR	
BSc Artificiële Intelligentie (WE)									OG						PR	
Psychologie (PE)				PR						OG						PR
Educatiewetenschappen (PE)				PR						OG						PR
Wiskunde (WE)				PR						OG						PR
MSc Ingenieurswetenschappen: werktuigkunde-elektrotechniek / EM (IR)				PR						OG						PR
MSc Ingenieurswetenschappen: chemie en materialen / CM (IR)				PR						OG						PR
MSc Ingenieurswetenschappen: elektronica en informatietechnologie / EE (IR)				PR						OG						PR
MSc Ingenieurswetenschappen: toegepaste computerwetenschappen / ACS (IR)					PR						OG					
MSc Ingenieurswetenschappen: fotonica / Photonics Engineering (IR)					PR						OG					
Bedrijfskunde/Management (ES)					PR						OG					
TEW + Handelsingenieur NL (ES)					PR						OG					
Business Economics + Business Engineering EN (ES)					PR						OG					
Kunstwetenschappen en Archeologie (LW)						PR						OG				
Geschiedenis (LW)						PR						OG				
Bsc Computerwetenschappen (WE)						PR						OG				
MSc Computerwetenschappen + MSc Toegepaste Informatica (WE)						PR						OG				
Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie (LK)						PR						OG				
Specialistische Geneeskunde (GF)	OG						PR						OG			
European Governance (IES)	OG						PR						OG			
Fysica en Sterrenkunde (WE)	OG						PR						OG			
MILO	OG						PR						OG			
BA Taal- en Letterkunde (LW)		OG						PR						OG		
MA Taal- en Letterkunde (LW)		OG						PR						OG		
Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen (LW)		OG						PR						OG		
Oceans & Lakes (WE)		OG						PR						OG		
Disaster Medicine (GF)		OG						PR						OG		
Biomedische Wetenschappen (GF)		OG						PR						OG		
Geografie (WE)			OG						PR						OG	
Stedenbouw en ruimtelijke planning (WE)			OG						PR						OG	
Lichamelijke Opvoeding en Bewegingswetenschappen (LK)			OG						PR						OG	
Communicatiewetenschappen (ES)				OG						PR						OG
Toegepaste Taalkunde (LW)				OG						PR						OG
Biologie (WE)				OG						PR						OG

Management en Beleid van de Gezondheidszorg (GF)				OG						PR						OG
Geneeskunde (GF)					OG						PR					
Gerontologie (GF)					OG						PR					
Sociaal recht (RC)					OG						PR					
BSc Chemie (WE)						OG						PR				
MSc Chemie/Chemistry (WE)						OG						PR				
Bio-Ingenieurswetenschappen (WE)						OG						PR				
Politieke Wetenschappen en Sociologie (ES)						OG						PR				
Politieke Wetenschappen (ES)						OG						PR				
Sociologie (ES)						OG						PR				
Internationaal en Europees recht (RC)	PR						OG						PR			
Urban Studies (WE)	PR						OG						PR			
Farmaceutische Wetenschappen (GF)	PR						OG						PR			
Rechten (RC)		PR						OG						PR		
Molecular Biology (WE)		PR						OG						PR		
Notariaat (RC)		PR						OG						PR		
International and European Law (IES)		PR						OG						PR		
BSc Social Sciences (ES)		PR						OG						PR		